

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Prenumerata - Subscription
Amerikoje ir užsieniuose
metams - 1 year \$5.00
pusei metų - 6 months .. \$2.50

KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Publisher: G. Boston, Mass.
Since February 9, 1966
Address:
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

NR. 40

SO. BOSTON, MASS., 1969 LIETUVIŲ SVIETIMO IR SEIMOS METŲ SPALIO - OCTOBER 1

65 - TIEJI METAI

"Keleivis" telefonas AN 8-3071

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Ataskaitos numerio kaina 12 centų

Mirė buv. Lietuvos prezidentas Aleksandras Stulginskis



Gautomis iš Lietuvos žiniomis, rugsėjo 22 d. Kaune mirė Aleksandras Stulginskis, paskutinis dar buvusių gyvų nepriklausomos Lietuvos prezidentų. Jis palaidotas rugsėjo 24 d. Panemunės kapinėse prie Kauno.

Jis ir paskutinis dar buvęs gyvas Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo akto signataras.

Aleksandras Stulginskis gimęs 1885 m. vasario 26 d. Kutalių kaime, Kaltinėnų valsčiuje, Tauragės apskrityje. Pabaigęs Kaltinėnų pradžios mokyklą, jis mokėsi Liepojos gimnazijoje ir Zemaičių kunigų seminarijoje Kaune, bet į kunigų luomą neįstojo, o išvyko į Austriją, kur Innsbriuke studijavo filosofiją ir vėliau Halės universitete Vokietijoje — agronomiją.

Grįžęs Lietuvos, jis vertėsi agronomo profesija, drauge aktyviai dalyvaudamas kultūrinėje ir politinėje lietuvių veikloje. Pirmojo karo metu gyveno Vilniuje ir čia dalyvavo visuose pagrindiniuose Lietuvos nepriklausomybės atstatymo darbuose, buvo Lietuvos Tarybos narys, organizavo krikščionių demokratų partiją ir kitaip reikėsi politikoje.

1920 m. jis buvo išrinktas į Steigiamąjį seimą ir tais pačiais metais — Steigiamojo seimo pirmininku. Nuo 1920 iki 1926 m. A. Stulginskis dvi kadencijas buvo Lietuvos prezidentu.



Sen. Hugh Scott išrinktas respublikonų partijos vadu senato vietoj mirusio sen. Everett Dirksen. Dėl to pareigų vyko ilgos varžybos.

Krikščionims demokratams pralaimėjus rinkimus, jis gyveno Kaune, ir toliau dalyvavo politinėje veikloje, o vėliau įsikūrė savo ūkyje. 1940 m. jis buvo bolševikų suimtas, kalintas ir 1941 m. išvežtas į Sibirą, iš kurio grįžo tik po Stalino mirties. Ligi savo mirties A. Stulginskis gyveno Vilijampolėje skurdų pensininko gyvenimą, tik savo dukters ir žento iš JAV paremiamas.

Taip per bolševikų kalėjimus ir tremtį išeina iš šio pasaulio kone visi mūsų nepriklausomos valstybės kūrėjai, bet nepriklausomybės idėja tautos širdy vistiek liks gyva, jokio teroro nesunaikinta, ir tvirtai tikime, kad ji dar kartą nušvies Lietuvai laisvės dieną.

Nixonas žada greitą karo galą

Prezidentas Nixonas paskutinėje spaudos konferencijoje, kuri įvyko po daugiau nei poros mėnesių pertraukos, spaudos atstovų buvę sutiktas su eile gana aštrių klausimų, daugiausia liečiančių Vietnamo karo reikalus. Svarbiausia, jis buvo klausiamas, kada ir kiek konkrečiai dar bus ištrauktas iš Vietnamo JAV kariuomenės, kokios taikos derybų perspektyvos, ar numatomas karo galas ir panašiai. Buvo paliestas ir kongrese kaikieno keliamas projektas nustatyti karo pabaigos terminą.

Prezidentas priminė apie 60,000 kariuomenės iš Vietnamo atitraukimą, kuris bus tuojau baigtas, priminė naujokų šaukiamo skaičiaus 50,000 sumažinimą, mažėjančią prieš pajėgų infiltraciją iš šiaurės Vietnamo ir kitus ženklus, žadančius artėjantį karo galą, arba bent amerikiečių nešamos karo naštos palengvėjimą. Bet jis griežtai pasisakė prieš tuos, kurie nori nustatyti tikslų amerikiečių pasitraukimo terminą, nes, esą, tada priešui nėra ko derėtis Paryžiuje, o tik palaukti to termino. Tai būtų tik terminuotas sąjungininkų pralaimėjimas ir jo pripažinimas.

Sen. McGovern, reikalaujdamas visą JAV kariuomenę ištraukti iš Vietnamo, jau siūlo sudaryti sąlygas ir teikti prieglobstį tiems vietnamiečiams, kurie bėgs iš ten nuo komunistų, kaip bėgo kubiečiai nuo Castro.

Prez. Thieu nemano kapituliuoti

Pasikalbėjime su spaudos atstovais Pietų Vietnamo prez. Thieu pareiškė, kad vietnamiečių karinės pajėgos planingai perima ir perims pasitraukiančių amerikiečių kovos uždavinius, bet jis negalės tvirtinti, kad jau artimiausiu laiku visi Amerikos kariai galės išvykti iš Vietnamo. Tam reikėsia dar metų ir kitų ir tai priklausys nuo reikalingų karo reikmenų tiekimo Vietnamo armijai, nuo finansinės ir kitokios paramos.

Kaikurie žurnalistai suprato, kad Thieu lyg ir reikalavęs atominių ginklų, bet tai vėliau buvo paneigta.

Šia proga Thieu pareiškė, kad Pietų Vietnamas jokiu atveju neis ligi koalicinės vyriausybės su komunistais ir, nebojant amerikiečių politikos ar pažiūrų, kovos ligi laimėjimo. Tokios pat tvirtos nuomonės šiuo klausimu buvo ir kiti jo vyriausybės nariai.

Du didieji tarėsi žydu-arabų klausimu

Nors sovietai ginkluoja arabus ir juos agituoja prieš Izraelį, bet tuo pačiu metu sakosi, kad esą lygiai suinteresuoti Artimųjų Rytų taika, kaip ir amerikiečiai.

Pasinaudojant Jungtinių Tautų sesija, šiomis dienomis įvyko privatus pasitarimas tuo opiu žydu-arabų konflikto klausimu tarp sovietų užsienių reikalų ministro Gromyko ir JAV min. Rogers. Čia buvę paliesti ir Kinijos sovietm daromi keblumai. Amerikiečiams, esą, susidaręs įspūdis, kad sovietai šį kartą jau labiau linkę į bendradarbiavimą žydu-arabų konfliktui išspręsti.

E. Kennedį dar nori kalbėti apie nelaimę

Mary Jo Kopechne žuvimo aiškinimui tęsiantis ir advokatams bei teismams tą bylą stumdant, senatoriaus Ed. Kennedžio reputacija nuo to ne gerėja, o tik vis labiau nukenčia. Dabar jis pareiškė norą dar kartą tuo klausimu aiškintis televizijoje ar kitur, nes noris išaiškinti dar kaikurias smulkmenas ir aiškiau įrodyti, kad nėra padaręs didesnio nusikaltimo, kaip tik pavėlavęs pranešti policijai apie nelaimę.

Spauda rašo, kad šią žiemą Massachusetts valstijoje gal: pritrūkti aliejaus šildymui ir kitiems reikalingam. Gal tai tik bizierių gandas.



Šiuo metu pradėti didelio masto veiksmai marijuanos ir kitų narkotikų slaptam gabenimui iš Meksikos į JAV sustabdyti. Viršuje pereinamam punkte patikrinimo laukiančios mašinos, apačioje — tikrinami keleiviai. Jau sugauta daug šių nuodų šmuglininkų.

Siūlo keturių dienų darbo savaitę

Plieno pramonės darbo unijos prezidentas L. V. Abele Industrijos unijų konvencijoje Atlantic City pareiškė, kad jeigu dabar bus depresija, tai ji bus daug didesnė, negu praityje. Jai išvengti jis siūlė įvesti keturių dienų darbo savaitę.

AFL-CIO prez. Meany toje konferencijoje pareiškė, kad JAV vyriausybė yra per daug nuolanki turtingiesiems. Ji yra susirūpinusi turtingųjų kapitalais, remia jų pelnus, o kaltina unijas, kad šios reikalauja didesnio atlyginimo.

Karinė jėga — taikos garantija

JAV krašto apsaugos sekretorius Laird, atsiliepdamas į pacifistų akciją prieš karinę tarnybą, pareiškė, kad šiuo metu tik stipri karinė jėga, kuri yra pakankamai grėsminga užpuolikiui, yra tikra taikos garantija.

Kaip žinome, tikrai karinių jėgų pusiausvyra iki šiol apsaugojo pasaulį ir nuo atominio karo, nes abu blokai tokiom pačiom bombom gali vienas kitam atsilyginti.

Rinkoje pasirodysia naujausi vaistai

Laukiama rinkoje pasirodant visos eilės naujausių vaistų, kuriems pardavinėti tik dabar duotas leidimas. Tai bus psichinėm ir fizinėm ligom gydyti naujausi išradimai, kurie paliesia milijonų žmonių sveikatos reikalus.

Čekoslovakijon vėl grįžta stalinizmas

Čekoslovakijoje pastaruoju metu vyksta jau paskutinis tragedijos veiksmas, kuriuo užsklendžiamas buvęs trumpas laisvesnio gyvenimo laikotarpis. Sovietų šalininkų spaudžiama iš pagrindų performuota vyriausybė, kurioje dar buvo likę demokratinių reformų šalininkų. Pakeista 10 federalinių ministrų. Dubčekas yra išstumtas iš 11 narių vykdomojo komiteto, nors dar ir paliktas politbiuro nariu. Cijos dienomis.

Is Čekoslovakijos ateinančios žinios sako, kad šiuo metu ten grįžusi net didesnė sprepauda, negu Stalino laikais, o cenzūra esanti griežtesnė, negu vokiečių okupa-



AFL-CIO unijų prezidentas Meany pareiškė Senato Finansų Komitetui, kad visos valstybės unijų nariams jau nusibodo mokėti mokesčius už tuos turtuolius, kurie, pasinaudodami įstatymų spragomis, mokesčių prievolės visiškai išvengia. Jis yra priešingas dabar administracijos siūlomam kongresui įstatymo pakeitimui, kuris, jo nuomone, tas spragas dar labiau praplečia ir dar labiau nutolsta nuo teisingumo mokesčių srityje.

Vakarų Vokietijos rinkimai be lemiamos persvaros

Krikščionys demokratams 3 vietas prarado, socialdemokratams 22 laimėjo, bet ligi absoliutinės daugumos abiem partijom trūksta. Formuojama nauja koalicija.

Vakarų Vokietija, būdama Europos centre ir betarpiškai rubežiuodamosi su Rytų bloku, neabejotinai vaidina svarbų politinį vaidmenį ne tik Europoje, bet ir toli už jos ribų. Tad visai suprantama, kad praeitą sekmadienį vykę Vokietijos parlamento rinkimai patraukė viso pasaulio dėmesį.

Deja, ir šį kartą jie nesuteikė nė vienai partijai lemiamos persvaros, nė viena jų nelaimėjo absoliutinės daugumos, kad viena galėtų sudaryti vyriausybę. Su mažais pakitimais pagrindiniai politiniai svoriai ir toliau liko W. Brandto vadovaujama socialdemokratų ir K. Kiesingerio krikščionių demokratų partijų rankose, kai kitos grupės liko nepalyginamoje mažumoje. Bet ir tie maži pakitimai jau sudaro galimybę naujos koalicijos sąstatui.

Krikščionys demokratams, nuo 1949 m. vadovavę Vokietijos vyriausybėms, šį kartą gavo parlamente 242 vietas, praradę iš seniau turėto skaičiaus 3. Socialdemokratams gavo 224 vietas, laimėdami 22. Taigi, vieni ar kiti, norėdami sudaryti vyriausybę, turi blokuotis su kitom partijom.

Socialdemokratams pareiškė, kad jie linkę į koaliciją su Laisvųjų demokratų partija, kuri gavo 30 parlamentarinių vietų, tokiu būdu koalicinė vyriausybė turėtų 5 atstovais daugiau, negu reikalinga 249 atstovų dauguma. Aišku, tokioje koalicinėje vyriausybėje socialdemokratų vadas Willy Brandt būtų Vokietijos kancleris.

Zinoma, galėtų koalicinę vyriausybę sudaryti socialdemokratų ir krikščionių demokratų partijos, kaip tai buvo ligi šiol, bet W. Brandt pareiškė, kad tokio bendradarbiavimo jau nenoris.

Šiuose rinkimuose stipriai reikėsi ir vadinamojo Nacionalinių demokratų partija, kuri iš tiesų yra neonačių sąjūdis, bet savo atstovo į parlamentą nepajėgė išrinkti. Ji tesurinko 4.3 procento balsų, o atstovui išrinkti reikia 5 procentų. Bet, palyginus su praeitais rinkimais, už šią Adolf von Thadden vadovaujamą partiją balsavo jau žymiai didesnis skaičius rinkikų, kas rodo pastovų nacių agrijimą.

Kokia iš tiesų bus naujoji Vakarų Vokietijos vyriausybė, jos sudėtis ir politinė programa, paaiškės tik po atitinkamų tarpdpartinių derybų, taigi dar po kelių die-

nių. O tos vyriausybės siekiai palies ir JAV politinę liniją Europos atžvilgiu, nes Vokietijos nuolaidumas ar kietumas komunistinio bloko ar bent Berlyno atžvilgiu tiesioginiai užkliudo ir JAV įsipareigojimus.

Sproguosios dujos sužeidė 25 karius

Winston-Salem, N.C., įvyko didžiulis koncentruotų dujų sproguimas, kuriame sužeisti 25 Tautinės gvardijos kariai. Tai įvyko ginklų tiekimo patalpose, kur buvo apie 300 karių. Nuo jo išviro sienos, griuvo lubos ir kilo gaisras.



Kinijos komunistų vadas Mao Tse-tungas, apie kurį pakartotinai sklinda gandai, kad esąs supralyžuotas ir negalės nieko nei dirbti, nei vadovauti. Esą, dabar už jį valdanti kitų asmenų trejukė. Manoma, jeigu jis nepasirodysias viešumoje spalio 1 d., kai bus minima Kinijos revoliucijos 20 metų sukaktis, tai bus aišku, kad tie gandai yra teisingi.

U.S. 6c POSTAGE



DWIGHT D. EISENHOWER

Tai gen. Dwight Eisenhowerui prisiminti ir pagerbti pašto ženklas, kurį spalio 14 d. išleisdžia Abilene, Kan. Ženkliui šį nuotrauką parinko generolo mūšio Mamie iš tūkstančių kitų fotografijų.

Kovoti dėl kiekvieno lietuvio

Šių mokslo metų pradžioje LB Švietimo Tarybos pirmininkas J. Kavaliūnas išleido atsisaukimą, kuriuo kiekviena lietuviška šeima yra raginama leisti vaikus į liuanistinę mokyklą. Ten tarp kitko sakoma:

"Pradedame naujus mokslo metus. Į juos žiūrime su viltimi, nes šiais metais pasiryžome pagrindinį dėmesį kreipti į lietuviškąjį švietimą ir šeimą. Tuo vardu net visus metus pavadiname.

Džiaugiamės, kad pernai JAV veikė 44 liuanistinės mokyklos, kurias lankė 3,217 mokinių. Tačiau jų turėtų būti kelis kartus daugiau, nes 1960 m. JAV gyventojų surašymo metu lietuviams užsirašė 206,043 gyventojai. Tai, prieš mūsų akis dar plati darbo dirva. O jei mes tų nelankančiųjų neatvesime į liuanistines mokyklas, jie nuo mūsų dažniausiai tils ir palengva dings svetimųjų jūroje.

Pernai, šveddami 50 metų nepriklausomybės atgavimo sukaktį, davėme metams laisvės vardą, gi žiūrėdami į dabartinę padėtį, vadinome juos ir kovos metais, kovos ne tik už laisvę, bet ir už tautinę egzistenciją, kuri yra pavojuje. Todėl, jei mūsų kūrėjai savanoriai kovojo nepriklausomybės kovose dėl kiekvienos žemės pėdos, tai šiuo metu mums reikia kovoti dėl kiekvieno lietuvio. Tai sakėme praeitų metų vasario 16 d. mokinių telkimo vaju skelbdami, tai kartojame ir dabar, vaju tęsdami.

Kovos dėl lietuvių laukias yra visos gyvenimo sritys, ir todėl kiekvienas yra įpareigotas savo srities darbu lietuvių skiepyti ir ugdyti, bet ypačiai šeima ir lietuviškoji mokykla. Kaip rinkimuose svarbus kiekvienas balsas, taip ir lietuvių išlaikyti svarbi kiekviena šeima. Reikia tik, kad mūsų šeimos tai suprastų, kad suprastų, koks didelis ir kilnus vaidmuo joms tenka — išugdyti vaikus ištikimus ir tėvų tikėjimui ir tautai. Ir tai didžiausia dovana, kokią tėvai vaikui gali duoti, ne doleris, automobilis ar kokia kita materialinė gėrybė. Tai suprastų, bus aišku, kad reikia siųsti vaikus į liuanistines mokyklas, kur jie mokomi lietuvių žodžio, rašto, dainos, tautos praeities, kur jauni mas bendru darbu ir daina susigyvena, jauga į savąją bendruomenę ir tautą. Koks didelis daiktas jaunimui tai duoti, ir kokia didelė skriauda tautai tai atimti, nes jaunatvės dienos nebeprisikartos.

Todėl šį pavasarį buvo visi JAV LB padaliniai prašyti aplankyti kiekvieną savo apylinkės lietuvių šeimą, kur tik yra mokyklinio amžiaus vaikai, ir paskatinti leisti juos į liuanistines mokyklas. Mokinių telkimo vaju tęsiamas ir šį rudenį. Tai didelis švietimo ir šeimos metų užsimojimas. Tačiau jo pasiekimas priklausys ne tik nuo LB apylinkių pastangų, bet ir nuo to, kiek mes visi tebesame jaučiantis lietuvių, kiek yra mūmose noro ir ryžto jai savo darbu aukotis. Jei paskutiniaisiais metais mokinių skaičius turėjo tendenciją mažėti, tai šiais metais galime ir turime ne tik mažėjimą sulaukyti, bet ir žymiai mokinių skaičių padidinti. Jei šv. Antano gimnazija gražioje Atlanto pakrantėje, kur per 13 metų buvo oficialiai dėstoma lietuvių kalba, turėjo dėl mokinių stokos užsidaryti, tai šiemet, užregistravę kad ir tik šimtą mokinių, galime sudaryti jai vėl sąlygas veikti ir augti. Kur yra noras, ten randamas ir kelias. Tegul tik meilė Lietuvos dega mūsų širdyse. — baigia savo žodį J. Kavaliūnas.

Pavergtųjų Europos tautų organizacijos metinės

Didžioji pasaulio spauda visur gana garsiai paminėjo Jungtinių Tautų 24-sios sesijos pradžią, bet, palyginamai, tylom praslino pro faktą, kad čia pat New York'e Carnegie Endowment International Center rugsėjo 16 dieną susirinko ir Pavergtųjų Europos Tautų ansamblis savo 16-sios pilnietės sesijos, kurioje buvo paminėtos ir šios organizacijos penkioliktosios metinės.

Pavergtųjų Tautų atstovai nuo 1954 m. rugsėjo 20 dienos visada susirenka beveik tuo pačiu metu ir tame pačiame mieste, kur ir Jungtinės Tautos, tuo lyg primindamos laisvųjų tautų delegatams, kad jie daugelio metų tuščiažodžiavimu dar neįsprendė pagrindinės šio pasaulio problemos, kad neįgyvendino didžiausio žmonių troškimo — laisvės ir nepriklausomybės visoms tautoms.

Pavergtųjų Europos Tautų organizacija, šalia Jungtinių Tautų susirenkanti posėdžių, yra tarytum nužudy-

tos aukos šešėlis, kasmet pasivaideinas prie nusikaltėlio durų. Regis, jis turėtų pažadinti nusikaltėlių ir greta jų sėdintųjų padorių žmonių sąžinę ir pastūmėti juos išsistoms tautos padarytas skriaudas atitaisyti arba bent apie jas prasiurti. Bet, deja, laisvieji šiandien nebeatimena vergų varovo botago, kaip turtingieji ir persisotinusieji — savo kaimynų vergo ir bado.

Penkioliktąjį PET sesiją atidarymo dieną posėdžiavo dar kartus: po pietų ir vakare. Čia buvo išklausyti garbingų svečių sveikinimo žodžiai ir Rytų ir Centralinės Europos komunistų pavergtųjų tautų atstovų kalbos. Pagrindinė kalbu tema buvo tarptautinės situacijos apžvalga, tu tarptautinių vyksmų poveikis pavergtųjų tautų problemoms, ypač turint galvoj kilusias priešsioviene nuotaikas po 1968 metų Čekoslovakijos okupacijos.

Popietinėje sesijoje senasis PET pirmininkas čekas Jozef Lettrich, apžvelgęs



"Ko jūs iš mano norite?", sako sovietų užsienio reikalų ministras Gromyko (kairėje) JAV užsienio reikalų ministrui Rogers pietų metu New York'e.

šios organizacijos per 15 metų nuveiktus darbus, pareiškė, kad didžiai džiuginantis šio ansamblio bruožas yra visų vienybė ir tikslas bendrumas, solidarai siekiant jungtinės, laisvos ir demokratinės Rytų ir Centralinės Europos visose vietose, laisvoje ir demokratinėje Europoje.

Šiame posėdy Laisvosios Europos Komiteto vicepirmininkas Bernard Jarov savo kalboje analizavo tuščias sovietų pastangas užlopti bet kurioms jiems nenaudingoms žinioms, įvairiomis priemonėmis ten besiveržiančiomis iš laisvojo pasaulio.

Vakariniam posėdy buvo priimta deklaracija, kurioje protestuojama prieš pavergtųjų delegatus Jungtinės Tautos, neteisėtai atstovaujančius ten Albanijai, Bulgarijai, Čekoslovakijai, Vengrijai, Lenkijai ir Rumunijai, ir prieš Sovietų Sąjungos įvykdytą Estijos, Latvijos ir Lietuvos okupaciją ir suverenumo užgnaužimą.

Vakariniam posėdy buvo vienbalsiai išrinkti šios sesijos pirmininku Latvijos atstovas Alfredas Berzins, vicepirmininku Albanijos atstovas Vasil Germenji ir vykdymoju generaliniu sekretorium paliktas Feliks Gadomski.

Vakariniam posėdžiui pirmininkavo Lietuvos atstovas Vaclovas Sidzikauskas, kuris pasveikino ir šio susirinkimo svečius kalbėtojus — Laisvosios Europos prezidentą William P. Durkee, Amerikiečių PET Bičiulių Dr-jos pirm. Christopher Emmet, ir Čekoslovakų Meno ir Mokslo draugijos generalinį sekretorių Jan Lexa.

Svečiai kalbėtojai savo žody vaizdžiai iškėlė Sovietų vadovybę apsedusią laisvės baimę, laisvės troškulį, kurį jaučia komunistinio bloko prisilętos tautos, ir Čekoslovakijos laisvinimosi pastangas, sužavėjusias kitas sovietų aprėptas žmonių mases ir intelektualus.

Pirmininkas Josef Lettrich sesijai pateikė specialų pranešimą, pavadintą "Tarptautinė raida ir pavergtosios tautos", prie kurio buvo prijungta penkių

punktų PET deklaracija.

Toje deklaracijoje pareiškama:

1. Susirinkimas smerkia sovietų įvykdytą Čekoslovakijos okupaciją, sovietų kariuomenės įvedimą į Čekoslovakiją ir kitų pavergtųjų tautų žemes ir Brežnevo riboto suverenumo doktriną.

2. Susirinkimas primygtinai reikalauja Sovietų Sąjungai atsakyti kišimosi į Rytų ir Centralinės Europos tautų vidaus reikalus ir tuoj pat ištraukti savo kariuomenę iš Čekoslovakijos ir kitų pavergtųjų tautų.

3. Susirinkimas kreipiasi į Jungtines Tautas, Vakarų galybes ir visas laisvojo pasaulio vyriausybes, prašydamas moralinės ir politinės iniciatyvos Čekoslovakijos okupacijai panaikinti. Antrojo pasaulinio karo palikimui likviduoti ir Sovietų Sąjungai priversti laikytis Jungtinių Tautų charterio ir tarptautinių įstatymų principų.

4. Susirinkimas atkreipia Vakarų Europos valstybių dėmesį į tą pavojų, kurį slepia sovietų globojamas Europos saugumo pakto projektas, talpinas siūlymą pripažinti dabartinę Rytų ir Centralinės Europos padėtį.

5. Susirinkimas reiškia visiška solidarumą su Čekoslovakijos ir kitomis pavergtomis tautomis, siekiančiomis laisvą apsisprendimą, ir priziada "nėsvyrtojančią paramą jų bendram reikalui, kol tos tautos atgaus pagrindines teises ir laisves — tautinę laisvę, suverenumą ir asmenišką pagarbą.

Ši deklaracija buvo vienbalsiai priimta.

Sesija dar pasuntė atitinkamas telegramas JAV prezidentui R. Nixonui ir Jungtinių Tautų ansamblios pirmininkei Liberijai atstovei Angie Elizabeth Brooks.

Šio susirinkimo svečių tarpe buvo Lietuvos generalinis konsulas Anicetas Simutis, Estijos konsulas Aksel Linkhorst ir kt. Buvo gauta sveikinimo telegrama iš sen. Richard S. Schweiker ir kt.

Taip prasidėjo Pavergtųjų Europos Tautų sesija. jau 15 metų į kurčias pasaulio ausis šaukianti ištremtos teisybės balsu.

Ar verta aukoti ir aukotis?

— Šiandien paskutinį kartą susirinkusios daugumas mūsų esame liūdnos, kad jau didžiausia dalis mūsų atostogų praėjo ir turime atsiskirti su savo draugėmis, su kuriomis mes džiaugėmės, verkėm ir daug ką malonaus išgyvenom.... — stovyklavimui vardu atsisveikino Rasa Sodaitytė liepos 27 dieną Putnamo mergaičių vasaros stovykloje.

Vėliavos nuleidimas, rimti veidai ir... ašaros.

Taip seseriškai čia susigveno lietuvių jaunuolės per tą stovyklavimo laiką.

Susidraugavimas stovykloje dažnai pasilieka viso gyvenimo draugyste. Tad ar nereikia šitos lietuvių draugystės ugdymo priemonės branginti ir šį reikalą remti?

Tuo turėtų domėtis visi, kam tik rūpi jaunimo lietuviškos dvasios gyvybė. Jos gaivinimas nėra lengvas. Daugeliu atvejų net pavėluotas. Bet tos rūšies mūsų pastangos nėra beviltiškos, kad jau galėtume sakyti — nieko nebepadarysi.

Tėvai ir bendruomenė čia turi būti tais lašais, kurie ir akmenį prakala. Taigi siųskime vaikus lietuviškon mokyklon kiek galima jaunesnius, dar nepradėjusius amerikietiškos mokyklos. Tebūnie jų pirmoji mokykla tikrai lietuviška! Aiškiname vyresniesiems, kad lie-

tuviu būti ir išlikti yra garbinga, o ne gėda. Siųskime juos vasarą į lietuviškas stovyklas, kad jie ten pagyventų lietuviškoje nuotaikoje ir aplinkoje ir taip suartėtų, kaip čia minėtos stovyklos dalyvės.

Ta kryptimi veikime visi sutartinai. Paruoškime jaunimą tai lietuvių bei praeitį, kad jis įsijungtų į lietuviškąją veiklą, kad ateity galėtų jai vadovauti, pakeitęs senesniąją kartą.

Pasizadėkime tam reikalui aukoti ir aukotis dar šiais Seimos ir Švietimo metais.

Paremkime naujai nupirktą mergaičių Neringos stovyklą Vermonte, statomą kultūros židini New York'e ir panašius kitus užsimojimus ir jaunimui lietuviškai auklėti planus. Visa tai turės neįkainojamos reikšmės dabar ir ateityje.

Senosios kartos lietuviai, daugumoj būdami mažamoksliai, pristatė čia bažnyčių salių klubų, pristeigę organizacijų, sukūrė spaudą, o mums — visais atžvilgiais daug lengviau net didesnius darbus nuveikti, tik reikia geros valios ir pasiryžimo. Taigi, aukokime ir aukokimės, o išaugę New York'e Jaunimo Centras, jaunimo stovyklos ir taip pat ir kiti mūsų darbų ir aukų vaisiai.

Albina Liptienė

Ką tik gavome:

Pranešame skaitytojams, neseniai išleistų knygų:

Penktoji Pradalė, Londono išleistas literatūros met-oje galima gauti dar šių rasti, kuriame rasite įdomių prozos ir poezijos kūrinių bei straipsnių. Kaina — minkštais viršeliais \$3.15, kietais — \$3.75.

Milfordo gatvės elegijos, kad Keleivio administracidi-dideli susidomėjimą sukėlęs poeto Jono Aisčio straipsnių rinkinys. Kaina minkštais viršeliais \$2.55, kietais viršeliais — \$3.75.

Lieponos ir apmaudo aš-čiai, premijuotas Jurgio Gliados romanas, 304 psl., kaina \$4.00.

Draugas don Camillo, įdomūs klebono ir vietinės komunistų partijos sekretoriaus pasikalbėjimai, 216 psl., kaina \$3.

Aukiniai rageliai, Prano Naujokaicio eilėraščiai, 64 psl., kaina \$2.

Ošiančios pušys, Halinos Didžiulytės - Mošinskienės 17 trumpų vaizdelių - apybraižų, 176 psl., kaina \$2.50.

Priekšlaimas, romanas, parašė Alė Rūta, 205 psl., kaina kietais viršeliais \$3.75, minkštais \$2.50.

Nužemintųjų generacija, egzilio pasaulėjautos eskizai, parašė Vytautas Kavalia, 77 psl., kaina \$2.

Varpas nr. 8, 206 psl., kaina \$2.50.

Be to, esame gavę nedidelį kiekį teisininko P. Šulo parengto leidinio "Kaip sudaromi testamentai". Tai labai naudinga informacinė knygelė norintiems sudaryti testamentą. Ten yra ir testamentų pavyzdžių. Jos kaina — \$3.00.

Massachusetts gyventojai prie šių kainų turi dar primokėti 3% (po 9 centus) Sales tax.

Maloni naujiene knygų mėgėjams!

Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos Literatūros Fondas yra išleidęs vertingų knygų. Jis, norėdamas, kad tos knygos greičiau paplistų mūsų visuomenės tarpe, nutarė

JŲ KAINAS SUMAZINTI
DAUGIAU NEGU PER PUSĖ.

LIETUVA BUDO, Lietuvos nepriklausomybės akto pasirašytojo Stepono Kairio atsiminimų I tomas, 416 psl. Čia įdomiai pavaizduojamas lietuvių tautinio atgimimo laikotarpis iki 1905 metų. Priede daug dokumentų \$2.00

TAU, LIETUVA, Stepono Kairio atsiminimų II tomas, 480 psl. Kaina buvo \$6.00, dabar \$2.00.

DIENOJANT, žymaus veikėjo, knygnešių karaliaus sūnaus Kipro Bielinio atsiminimų I tomas, 464 psl. Knygoje vaizduojamas spaudos draudimo metas, knygnešių laikai, jų organizacija ir kt., pridėta daug dokumentų

Kaina buvo \$6.00, dabar \$2.00.

PENKTIEJI METAI, Kipro Bielinio atsiminimų II tomas, 592 psl. Knygoje vaizduojamas 1905 m. revoliucijos sąjūdis Lietuvoje — pirmieji revoliuciniai "pamokslai", savos valdžios kūrimas, didieji dvarų streikai ir kt. Priede daug įvairių dokumentų.

Kaina buvo \$6.00, dabar \$2.00.

TERORO IR VERGLIOS IMPERIJA SOVIETŲ RUSIJA, parašė Kipras Bielinis, 309 psl. Joje vaizdžiai aprašomas komunistų teroras pabaltiečiai vergų stovyklose ir kt

Kaina buvo \$2.50, dabar 75 centai

Jei bet kuri iš šių knygų prašoma pasiųsti paštu, tai pridėdama po 30 centų už kiekvieną.

ĮSIGYKITE ŠIAS ĮDOMIAS KNYGAS!

Įmkit ir skaitykit
Kipras Bielinis
knygą

TERORO IR VERGLIOS IMPERIJA SOVIETŲ RUSIJA

Joje smulkiai aprašyta tos vergų stovyklos, kuriose bolševikinio teroro sistema, kentėjo ir žuvo mūsų broliai, seserys, giminės ir draugai. Knygos kaina — 75 centai.

STEPONO KAIRIO PORTRETAS

Keleivio administracijoje galima gauti dailininko Adomo Varno pieštą Lietuvos nepriklausomybės pasakelimo akto pasirašytojo Stepono Kairio spalvotą portretą 6 x 6 colių dydžio už 80 cent.

Tobūna laukiamašis Jūsų svečias --
„KELEIVIS“! Užprenumeruokite jį
savo bičiuliui!

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RASO,
TAS DUONOS NEFRASO.

KAS GIRDĖTI NEW YORKE

LDD susirinkimas

Rugsėjo 14 d. susirinko Lietuvių Darbininkų Draugijos nariai poatostoginio posėdžio. Daugelis draugijos narių vasaros atostogas praleido už New Yorko ir net už valstybės ribų. Štai P. Spūdis kurį laiką lankė savo senus draugus Kanadoje. Seniau ir jis pats Kanadoje gyveno ir dirbo. J. Rimavičius taip pat viešėjo Kanadoje pas savo gimines, bet dar spėjo pabuvoti ir Floridoje, kur lankė savo draugus. O ten dar nemaža gyvena buvusių LDD narių.

Dvi LDD narės buvo nuvokusios net į Lietuvą. Parsivežė nemažai išpūdžių, bet netoli siekiančių. Mat, iš Vilniaus neleido nuvažiuoti pas savo gimines, o tik tie gimines buvo pakviesti pasimatyti su savais amerikiečiais. Per porą ar tris dienas nedaug buvo ir išsikalbėta, nes atrodo, kad dabar Lietuvos gyventojų lūpos yra dar labiau prikastos, negu seniau.

Anot Br. Spūdienės, ten jaunimas gana atsparus prieš rusų varomą nutautinimą, bet jau gerokai paveiktas bolševizmo propagandos. Bet, pagaliau, kas ten žino, ką žmogus tikrai mąsto, nes, ypač svečiui iš kito krašto, savo tikrą nuomonę vengiama atvirai dėstyti.

Lietuvoje plačiau kalbama apie galimą karą tarp Kinijos ir Sovietų Sąjungos. Pagal tenyškias šnekas, tas karas jau esąs beveik neišvengiamas. Dar teigiama, kad tuo atveju JAV stovės Kinijos pusėje. Tokiem samprotavimams duoda pagrindą labai nepalanki Jungtinės Valstybės iš Kremliaus pučiamą propaganda. Tokios Amerikai neapykantos nuotaikų kartais galima išgirsti ir iš vieno kito lietuvių jaunuolio lūpų. Vienas tokių "karingųjų" komso-molų pareiškė, kad, esą, mes sutvarkėm Čekoslovakiją, dabar atėjo eilė sutvarkyti Kiniją, o paskui būsimanti ir JAV-bėms...

Zinoma, tokių "narsuolių" kalbos dar nereikia visuomenės nuomonės, nes ap-lamai naujo karo bijoma.

Pasidalinus išpūdžiais, susirinkime pradėta kalbėti kitais reikalais. Čia prisiminta dr. P. Grigaičio mirtis, ir Stilsonienė pabrėžė apie garbingąjį velionį žiupsenėlį jdomių atsiminimų. O tai buvo tokia asmenybė, kuri ilgai nebuvo užmiršta. Nėra tokio kito, kuris galėtų dr. P. Grigaitį dabar politiniam ar visuomeniniam darbe visiškai pavaiduoti.

Dr. P. Grigaičio paminklui statyti paskirta \$50.

Buvo trumpai painformuota ir apie naujo social-demokratinės minties laikraščio Skardo pasirodymą, jo turinį ir paskirtį.

Prisimintas ir buvęs Darbininkų Balso redaktorius J. Vilčinskas ir nutarta jį pasveikinti 60 metų amžiaus sukakties proga.

Šiame susirinkime pasidalinta išpūdžiais iš buvusio Lietuvių Kongreso Detroito, kurį sušaukė Altas. Jo nu-

veikti darbai ir nutarimai visų buvo įvertinti teigiamai, tik nusistebėta, kad į prezidiumą nebuvo pakviesti abiejų Susivienijimų atstovai, o taip pat ir iš kaikiurių politinių grupių žmonės. Juk vieni ir kiti buvo Alto įkūrėjai ir veikėjai. Bet iš tų pastabų nedaryta toli vedančių išvadų, tik paabejota, ar visi nuosirdžiai pritari ir dirba tai vienybei, apie kurią kongrese buvo gana daug kalbėta ir džiaugtasi jos įgyvendinimu bent Alte.

LDD narių susirinkimas ilgai neužtruko, nes pirmininkė jį vedė sklandžiai ir neleidė nukrypti nuo temų.

"The Lithuanian Women"

Tokio pavadinimo 198 puslapių knyga išleido Lietuvių Moterų Klubų Federacijos centro vadovybė.

Ta proga knygos redaktorės Birutės Novickienės pagerbti ir jos namus (95-12 108 Ave., Ozone Park, N. Y.) rugsėjo 13 d. susirinko žymesnieji New Yorko veikėjai ir veikėjos.

B. Novickienė, nors ilgus metus ligos kankinama, vis tiek gyvai domisi mūsų kultūrinio gyvenimu, Lietuvos likimu ir yra pavyzdinai darbšti.

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos pirmininkė V. Jonuškaitė-Leskaitienė atsilankiusius svečius pasveikino ir savo kalboje plačiau išdėstė, kodėl tokia knyga buvo išleista. LKMF yra rarys panašaus tarptautinio moterų sambūrio. Kitatautės moters jau iš seniau domėjosi Lietuva, jos kultūra ir politiniu likimu, o ypač jos moterimis ir jų veikla. Tokia knyga turėjusi pasirodyti žymiai anksčiau, bet dėl lėšų stokos tai neįvyko. Ir tik dabar toji kilūtis irgi nugalėta.

Redaktorė B. Novickienė papasakojo knygos atsiradimo istoriją ir jos turinį.

Knyga suskirstyta į tam tikrus skvrelis, kurie skirti lietuvi moteriai pavaizduoti nuo seniausiu laiku iki dabar. Čia pavaizduotos ne tik istorinės Lietuvos moterys, bet senų laikų nadvaimais nupasakotos. Plačiau sustota prie naujų laikų. Čia ruotrankomis, dokumentais ir faktais pavaizduota lietuvių moterų ir jų klubų veikla JAV, Australijoje, N. Zelandijoje, Kanadoje, Pietų Amerikoje ir V. Europoje.

Be redaktorės, tos knygos oimdvotojos ir bendradarbės dar buvo Irena Banaitienė, Marija Noreikienė, o ją iliustravo Paulius Jurkus. I-vado žodi parašė LKMF pirmininkė Vincė Jonuškaitė-Leskaitienė.

Reikia pažymėti, kad žinias iš Lietuvos praities susirinko dr. V. Suozienė, o nepriklausomybės laikų moterų veikla aprašė pati redaktorė B. Novickienė.

Knygos redaktorės ir jos bendradarbių pagerbti atsilankė Lietuvos generalinis konsulas A. Simutis, Vliko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas, Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas V. Sidzi-

kaukas, Tėvynės Sargo redaktorius dr. D. Jasaitis su žmona, kaip ir visų kitų žmonių buvo atsilankiusios, buv. Lietuvos generalinio konsulo Budrio našlė ir daugelis kitų moterų.

Keli žodžiai apie knygos redaktorę B. Novickienę

Ji gimusi 1898 m. gruodžio 7 d. įžymių lietuvių visuomenės veikėjų Monikos ir Jono Grigaičių-Grigaliūnų šeimoje Rygoje. Birutė mokėsi Rygos prancūzų gimnazijoje. Karui ištikus, tęsė mokslus Vitebske. Dar jaunutė atsikėlusi į Petrapilį, ten įsitraukė į lietuvių visuomeninį gyvenimą ir 1917 m. buvo išrinkta į Lietuvių Seimą, kuriame ėjo sekretorės pareigas.

Grįžusi į Lietuvą, Birutė pradėjo teisės studijas Lietuvos universitete. Ji Lietuvoje buvo pirmoji moteris diplomuota teisininkė. Vėliau dar studijavo Paryžiaus aukštesiose mokyklose. Grįžusi iš ten, ištėkėjo už inž. Antaro Novickio ir vertėsi advokatura.

B. Novickienė yra demokratė, valstiečių liaudininkų sąjungos narė, uoliai bendradarbiavo spaudoje. Idomu, ką ji pati apie save yra pasakiusi. Štai jos žodžiai:

"Turiu paveldėjusi ir gyvenime įsisavinusi vertybių, kurios ir šiame žiauriame amžiuje man yra brangios: Meilė Lietuvai — įgimta ir išpuoselėta nuo tėvų; laisvės ir demokratijos vertinimas — pasisavintas iš politinės grupės, kuriai priklausau; socialinio teisingumo ir tarptautinio bendradarbiavimo pajautimas — išaugęs per moterų organizacijas, kuriose teko dirbti ir matyti darbo pasekas; žmogaus ir artimo supratimas — susikūrė šeimoje, dėka mano brangiųjų: vyro Antano, dukros Živilės, sūnaus Sigitos, kurie mane paliegiausi per ilgus metus su nepaprastu pasisavintumu slaugo ir globoja.

"Turiu daug draugų su kuriais susirašinėju, o neretas jų mane aplanko. Seku gyvenima visame pasaulyje ir ypač gimtoje Lietuvoje. Daug skaitau, naudodama literatūra šešiomis kalbomis. Todėl aš nepalūžusi nuo sunkių gyvenimo smūgių, ir gyvenimas man savo prasmes bei vertes nenustoja".

Ar daug turime tokių moterų, kurios gyvenime tiek įsistentėjusios, būtų išlikusios tokios nepalaužtos dvasios!

J. Vika.

LIETUVIŲ MUZIKA PER RADIJĄ

Prof. dr. Jokūbo Stuko vadovaujama radijo programa "The Music of Lithuania" pradėdant rugsėjo 22 dieną per Seton Hall universiteto radijo stotį WSOU-FM (89.5 meg.) pirmadieniais nuo 8:05 iki 9 val. vak. transliuoja lietuvių liaudies dainas ir lietuvių kompozitorių kūrinis, o taip pat aiškina lietuvių kultūrinio gyvenimo įvykius.

Ši radijo stotis vasarą transliavo daug lietuviškos muzikos International Night programose.

KANADOS NAUJIENOS

TORONTO, ONT.

Mirė pagarbos vertas lietuvis

A. Margis buvo senos kartos ateivis. Atvykęs į šį kraštą, rado didžiausią skurdą: nedarbas siautė visu smarkumu, o darbininkų apsaugos įstatymų nebuvo. Bet jis ranku sudėjęs nesėdėjo. Visą kraštą apkeliavo ir koki tik darbą rado, tokį ir dirbo. Jeigu ne už pinigus, tai nors už maistą.

Sulaukęs geresniu laikų, kada nedarbas pradėjo atslūgti, jis visas savo jėgas atidavė šeimai ir kultūriniam lietuvių reikalams. Nors sunkiai dirbo ir mažai uždirbo, bet savo asmeniniais reikalais mažai tesirūpino. Be šeimos, jis rėmė lietuvišką spaudą ir palaikė tautinę veiklą.

Nors pats buvo mažamokslis, bet puikiai suprato mokslo reikšmę. Jis savo sūnui ne tik gerai išmokslino, bet ir gražiai lietuviškai išauklėjo. Nors sūnus šiame mieste užaugo ir čia aukštąjį mokslą įsigijo, bet lietuviškai kalba ir rašo neblogiau už tuos, kurie tėvynėje išimokslino. O jo išlaikoma vaistinė visuomet labai do- ni šio miesto lietuvių kultūriniam reikalams.

Šiu metu rugpjūčio 25 d., sulaukęs 83 metų amžiaus, tas garbingasis senelis mirė, bet paliko nepamirštamą mūsų lietuviškos kultūros rėmėjo vardą. Todėl neveltai laidotuvių namai nesutalpino visu norinčių su juo atsisveikinti, o į lietuvių kapines palydėjo sunkiai sukačiuojama mašinų eilė.

Jis paliko žmoną su sūnum vaistinku ir daug kitokių giminių.

Prigėrė padorus lietuvis

A. Dobrovolskis torontiečių lietuvių tarpe buvo plačiai žinomas kaip rūpestingas tėvas ir susipratęs lietuvis. Pokario metais pasiekęs šios žemės krantus, ilgą eilę metų dirbo blogame ir mums neįprastame šiaurės klimato, kad tik galėtų daugiau uždirbti ir greičiau pradėti pastovų gyvenimą. O tos pastangos jam puikiai pavyko.

Atvykęs į miestą, nusipirko namus, sukūrė grynai lietuvišką šeimą ir pradėjo kultūringą šeimyninį gyvenimą. Gimė trys vaikai jo tų gyvenimą gerokai ap sunkino, bet jis niekam nesiskundė, o visa savo darbą ir vargus skyrė augančių vaikų laimei, kad tik jie užaugtų padorus žmonės ir susipratę lietuviai.

Bet nelaimė savo grobio ieško ne medžių viršūnėse, o ant žmonių galvų. Didelė nelaimė nutūpė ir ant to darbščiojo mūsų tautiečio galvos. Paskutiniu laiku jis su visa šeima nuvažiavo į tolimo ežero pakrantes palįsėti. Jam kaitinantis kran- tės, du vresnieji vaikai motorine valtimi nuplaukė į ežerą paplaukinėti.

Bet štai, jiems ten hangose supantis, pritrūko benzino, ir vaikai negalėjo grįžti į krantą. Tėvas su jauniausiu sūnumi, pamatę jų nelai-

mę, kita valtimi skubėjo į pagalbą. Bet besikubant valtis apvirto ir abu išmetė į ežero bangas. Sūnų atskubėjęs tėvo draugas greitai išgelbėjo, bet tėvo ištraukti nepajėgė. Jis prigėrė, palikdamas vienai žmonai nešti visą vaikų išlaikymo našta.

J. Mikalauskas

PABALTIEČIAI DEMONSTRAVO

Batunas (Pabaltiečių organizacija, kurios tikslas iškelti Pabaltijo klausimą Jungtinėse Tautose) rugsėjo 20 d. surengė demonstraciją prie Jungtinių Tautų rūmų. Jis tikslas — pareikšti protestą prieš Hitlerio-Stalino 1939 m. sudarytos sutarties padarinius ir reikalauti, kad būtų pasmerkta sovietų okupacija Pabaltijo ir kad Pabaltijo valstybės būtų grąžinta nepriklausomybė.

Demonstracijoje kalbėjo kongresmanas Mario Biagi, estų vardu — dr. Heine Ainsio, latvių — ministeris Alfred Berzins, Vliko pirm. dr. J. K. Valiūnas, JAV transporto pasekr. Walter L. Mazan, Laisvosios Kinijos atstovas prie Jungtinių Tautų mini Wang Menghsien.

Po kalbų buvo sugiedoti visų trijų valstybių himnai, perskaityti gauti sveikiniai. Programa baigta prel. J. Balkūno malda.

Tada dalyviai su vėliavomis, kurių buvo per 50, pajudėjo Pirmosios avenue šalia gatvės Jungtinių Tautų link. Priėjus prie pagrindinių vartų, policija vartus uždarė.

Demonstracijoje dalyvaavo nemaža jaunimo. Ji rado atgarsio ir televizijoje.

COLUMBUS, OHIO

Pabaltiečių muzikos koncertas

Spalio 12 d., sekmadienį, 4 val. popiet, Columbus Gallery of Fine Arts, 480 East Broad Street, Columbus, yra rengiamas pabaltiečių muzikos koncertas. Tai vienas didžiausių vertingų šių tautų kultūrinio bendradarbiavimo reiškinų, kuriuos reikėtų ir ateityje ugdyti ir gausinti.

Trijų Baltijos tautų — lietuvių, latvių ir estų — muzikos tradicijos yra labai senos. Šie kraštai nuo senovės turi paveldėję turtingą liaudies dainų lobį, ir tik ilgi svetimųjų priespaudos metų trukdė rašytos muzikos išvystymą iki pat devynio- liktojo šimtmečio vidurio, kada tautinio atgimimo dvasia įkvėpė baltų tautas kurti savo kultūros vertybes, įskiriant ir muziką.

Pirmieji baltų kompozitoriai plačiai naudojo liaudies dainų medžiagą, ją keisdami ir pratindami Vakarų bei Rytų Europos muzikos atsiekimų šviesoje.

Nepriklausomybės metais visų trys Baltijos kraštai įsteigė savo stiprias muzikos mokyklas, valstybines operas ir simfonijos orkestrus.



Robert Dellinger ir jo žmona, nubausiti 6 mėnesius kalėjimo už apgaulingą pranešimą policijai, kad jų 4 metų sūnus Lonnie dingio iš automobilio t sustojimo aikštėje. Po tyrinėjimų melo detektorium ir kitų lardymų, paaiškėjo, kad vaikas buvo numarintas bėdų. Jo lavonas iškastas. Jis buvo rastas palaidotas nuolatinioje vietoje.



New Yorko įžymus advokatas Henry Rothblat (kairė) Saigone pareiškė, kad jis priešintis karinomenės teismo uždaramui, teisiatant šėis "žaliųjų bereičių" dalinio marinių karininkus, kurie kaltinami, kad sumitarę nužudė vietnamiečių šnipą, dirbusį abiem pusėm. Jis gina tris kaltinamuosius. Kitus gina irgi žymūs advokatai.

Nauji kompozitoriai vystė savo meną glaudžiam sąryšyje su Vakarų Europos muzikos raida, ypač sekdami tuo metu vyrausią tautinio romantizmo tradiciją.

Antroji sovietų okupacija padalino baltų muzikus į dvi dalis: vieni pasirinko gyvenimą ir darbą Vakaruose, o kiti liko namie ir dabar privalo nusilenkti sovietų reikalavimams ir muzikos srityje.

Laisvojo pasaulio baltų kolonijos išugdė nauja kompozitoriu kartą, kuriai pasisekė sujungti savo tautų kultūrinį paveldėjimą su vėliausiais Vakarų muzikos atsiekimais.

Berdras visų trijų Baltijos tautų koncertas yra ne tik kultūrinė pramoga, bet drauge ir bendru polėkiu ženklas, geru bendradarbiavimo tradicijų atnaujinimas ne tik politinėje veikloje.

Tebūnie šis koncertas visų mūsų kolonijos nari ir būčiųlių amerikiečių išgirstas.

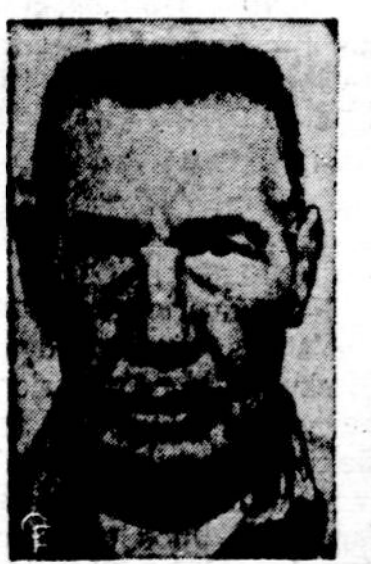
S.

IDOMU ZINOTI

Prie įvažiavimo į vieną New Yorko garažą kabo toks skelbimas: "Patikrinti stabdžius kainuoja 3 dolerius, o laidotuvs mažiausiai 300 dolerių".

Europiečiai gyvena ilgiau negu amerikiečiai. Gydytojų nuomone, amerikiečiai permažai vaikščioja.

Anglijoje pradėtas spausti visu Vakarų Europoje išleisčių knygų katalogas. Kataloge bus apie 13 milijonų pavadinimų, ir jis sudarys 660 tomų po 700 puslapių. Darbas užtruks 12 metų.



70 metų amžiaus Frank Sawyer, kuris išdėdėjo 30 metų kalėjime, kaltinamas Fort Scott banko apipėšimu 1932 metais. Jis buvo nuteistas 20-100 metų kalėjimo bausme. Dabar paaiškėjo, kad jis buvo nekaltas, nes banditas Alvin Karpis, dalyva- vęs tame "žygy", paliudijo, kad nuteistasis prie to nusikaltimo nebuvo prikišęs pirštų. Kansas gubernatorius Sawyerį Nepė iš kalėjimo paleisti.

Graikijos himnas yra ilgiausias pasaulyje: jis turi 158 posmus, o Jordano — trumpiausias: tik 4 žodžiai.

Grifai, ereliai ir kondorai gali pakilti 6-7 kilometrus.

Čiurliai skrenda greičiau už visus paukščius. Per valan jie gali nuskristi 144 kilometrus.

Štrauso kiaušinis sveria 36 kartus daugiau negu vištos.

Vieversys 300 metru aukštyje jau nematomas, bet jo balsas girdėti ir iš 600 metrų aukščio.

Iš pavergtos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

LIETUVA MIRKSTA ALKOHOLYJE

Marijonas Kristopaitis, docentas, nusipelnęs gydytojas, rugpjūčio 17 d. Tiesoj vėl grąžina skaitytojus prie kovos su alkoholizmu temos. Kad ir vos puse lūpų, bet jau pripažįsta, jog alkoholizmas, matyti, nėra tiksliai "praeities liekana" ir kad bolševizmas toli gražu neišnaikino sąlygų alkoholizmui tarpti, kaip tai buvo — nežinia kuo remiantis — žadėta. Sako:

"Prisimenime prieš 15 metų vykusį respublikinį pasitarimą kovos prieš alkoholizmą klausimais. Tada kalbėta, jog ši praeities liekana dar neišnyko, nors socialinės alkoholizmo šaknys Tarybų Sąjungoje galutinai išrautos... (??? E)... Apsidairykite, ar tikrai girta jama mažiau..."

Paminėjęs iš nežinia kur ištrauktus duomenis, kiek spirito išgeriama Amerikoje ir kitur, ir tvirtindamas, kad "mūsų respublika dar nepasiekusi tokio lygio", tuojau pastebi, kad "tai nedidelė paguoda, nes alkoholinių gėrimų vartojama ne mažiau, o daugiau" (berods, manyta pasakyti, kad vartojimas ne mažėja, o didėja).

"Apsilankykite", sako, "pavyzdžiui, Vilniaus mies-

to blaivykloje ir įsitikinsime, jog girtavimo problema yra ne mažiau aktuali, kaip prieš 15 metų. Beveik 18 procentų tos įstaigos "lankytojų" yra jaunesni kaip 25 metų amžiaus žmonės. Netruksta ir moterų... Šiauliuose mokynys U. girtas pradėjo muštynes ir pats žuvo. R. girtas galėjo ant kelio, ir jį pervaziavo automašina. Mergina Z. girta įkrito į duobę ir prigėrė. E. girtas vairavo motociklą, atsimušė į pakinkytą vežimą arklių, ir užmušė ir pats žuvo".

Taip paminėjęs, kaip pats sakosi, vos keletą faktų iš neįmanomos išskaičiuoti jų daugybės, gydytojas bando kritikuoti kovos su alkoholizmu priemones ir sutinka, kad "vien pamokslavimu apie alkoholio žalą ši problema nebus išspręsta", tačiau ir pats baigia pamokslėliu, kad prieš girtavimą kovoti svarbu, kad tai kovai reikia vadovų, kad reikia išrauti tą piktžolę... Bet, jei ją bando rauti medikai, autoinspekcija, blaivykla, milicija, prokuratūra, tai prekybininkai ją augina, nes jie turi įvykdyti savo planus, kurie svarbūs valstybės biudžetui. Prieš tai valstybinę reikala blanksta visi blaivininkų pamokslavimai...

(ELTA)

Talino. Mums atrodo, kad Taline patrauklesnis yra visuotinis vaizdas, tuo tarpu kai Vilnius žavi detalėmis. Talinas daro įspūdį beveik visiškai išlikusio vėlyvųjų viduramžių miesto; Vilnius atveria vaizdą į žavėtiną siauras gatves, į dailius fasadus ir smailiakampius užkiemus, kur auga šermukšnis ir kur palangėse jurginas stiebiasi į saulę.

Senamiestis

Neteisingas yra vieno sovietinio aprašymo teigimas, esą, tik sovietų valdžia atnešusi į Vilnių urbanistinį planavimą. Kaip raizgus ir chaotiškas beatrodytų senojo miesto planas, bet senajame Vilniuje nerasi gatvės ar gatvelės, kur horizonte aikių neužtemdytų kokio bokšto smailiagalio ar kitokio panašaus pastato silueta. Niekur akis nepasimetų tuštumoje, visur ji randa atsiminimą. Toks miesto planavimas nerėžia akies; jis veikia, tarytum tai būtų pripuolama, ir kaip tik per tai pasireiškia miesto planuotojų talentas.

Zavėtinias yra stilių gausumas. Gotikos, renesanso ir baroko stilių elementai glaudžiasi kartkartėmis vienas šalia kito. Išsios aikštės sudarytos iš pastatų iš įvairių epochų, tačiau jos sudaro harmoningą visumą. Formų ir idėjų gausumas yra tai, kuo Vilnius esmėje skiriasi nuo Talino.

Butų stoka

Tačiau visą tą grožį, kurį teikia Vilnius, kaip ir kitos baltų sostinės, trumdo apgailėtina būklė, kurioje yra senamiestis. Vilniuje padėtis yra dar blogesnė, nekaip Rygoje ar Taline. Retas namas, kuriam negręstų pavojus sugriūti; daug kur vartų skliautai ir balkonai, net sienos paramstytos rąstais. Tokiuose griūvančiuose namuose gyvena tūkstančiai ir dešimtys tūkstančių žmonių, sukimstų siauruose, tamsiuose butuose. Jų langai nukreipti į kiemus, kurių ne visi pasižymi grožiu, užtat dažniausiai yra nesvarūs, dvokia sąslavomis ir vandeninga kopūstų sriuba ir kur skamba barniai, kylą iš susigrūdimo ir niūrumo. Kiekvienas kitas pavadinimas kaip "slums" reikėtų tikrovės pridengimą.

Inturisto vadovai neveda lankytojų — lygiai kaip Rygoje ir Taline — į tokias gatves ir kiemus, tuo suklaidydami pamatyti visą eilę įdomių pastatų, kaip antai renesansinio stiliaus kiemą Universiteto gatvėje Nr. 4. Matomai, vadovams duotas atitinkamas nurodymas. Betgi pasibaigus vadovautam aprodymui, apsimoka vienam pačiam pasivaikščioti ir apsidairyti. Pats senamiestis toks mažas, jog per vieną popietę galima išvaikščioti visas gatveles ir apsižvalgyti kiekvieną kiemą. Sakoma, jog senamiestio gyventojai būsimą ilgai išskaidinti į naują rajoną. Tuomet vertingės senamiestio gatvės būsimosios atremontuotos, o namai paversti mažais muziejais ir turistams skirtomis krautuvėmis. Likusieji namai būsimą nugriauti ir pakeisti naujais pastatais.

Nauji rajonai

Tikrai prieš maždaug 10 metų Vilniuje susirūpinta

butų problema. Nuo tada vis didesniu tempu statomi nauji namai ir net ištisi kvartalai. Kiek per metus pastatoma naujų butų, iš nieko negalėjau tiksliai patirti. Miesto statybos kombinatas statė istisais rajonais namus iš didžiulių plokščių. Jis per metus pastatė 3,600 naujų butų, dažniausiai dviejų kambarių. Šalia to mažesne apimtimi statomi ir kitokie namai. Mieste šiuo metu gyvena 340,000 žmonių. Mažiausia tiek pat žmonių gyvena griūvančiuose namuose. Pagal dabartinį tempą per metus naujus butus galima pastatyti 15,000 iki 18,000 žmonių. Praeis dar daug laiko, kol butų stoka bus pašalinta. O tuomet, greičiausiai, anksčiau pastatytuosius namus vėl reikės griauti, nes jų kokybė menka.

Pirmieji gyvenamieji rajonai buvo pastatyti pagal kareivinių šablonus, kuriuos paruošė Maskvos planavimo biurai, neatsižvelgdami nei klimatinę sąlygą, nei žmonių papročius, taip, kaip jie buvo statomi visuose Sovietų Sąjungos užkampiuose. Tačiau netrukus Vilniaus planuotojai ėmė statyti namų modelius pagal savo skoni. Bet tas architektoninis monotoniškumas, būdingas sovietinei gyvenamųjų namų statybai, galėjo būti kiek sušvelintas tikrai nedaug. Pradžioje statyta tik 5 aukštų namai. Antroje šešiasdešimtųjų metų pusėje pirmą kartą tarp penkių aukštų blokų buvo įterpti 9 aukštų namai. Paskutiniuoju laiku įsprauti keli 12 aukštų namai, o netrukus į statybos programą numatyta įtraukti 18 aukštų namus.

Sirmūnai ir Lazdynai

Šie du nauji rajonai — Sirmūnai ir Lazdynai — iš visų naujų gyvenamųjų namų kvartalų, kokius mes ligšiol matėme Sovietų Sąjungoje, atrodo patraukliausi. Jie galėtų užimponuoti ir Vakarų miestuose. Jie suplanuoti plačiu užsiužimu su didžiuliais žolynų plotais tarp asfaltuotų gatvių. Atrodo, kad numatyta ir pakankamai mokyklinių pastatų. Kaip atrodo komercinės įmonės, šiuo metu dar sunku įsivaizduoti, o iš planų dar negalima susidaryti pakankamo vaizdo. Viena iš jau pastatytų krautuvė — Self-service krautuvė — daro malonų įspūdį tiek išore, tiek vidaus įrengimu. Nepakankama statybos kokybė. Atsakingos įstaigos pačios nusimano, jog kokybė menka. Jos teigia, jog turėtų statybą vykdyti taip sparčiai, jog kokybė turėjusi nukentėti.

Sirmūnai, kur jau apgyvendinta 30,000 žmonių, bet kur vis dar toliau statoma, atrodo dar kiek monotoniškesnis. Ten tėra trys modeliai 5 aukštų namams, du modeliai 9 aukštų namams ir vienas modelis 12 aukštų namams. Monotoniškumo siekiama išvengti, naudojant dvi ar daugiau medžiagų išviršinėms sienoms, o balkonai, jeigu jie yra, apdengiami įvairių spalvų skarda. Lazdynuose, kurie tik neseniai pradėti statyti, nubraižyta 15 įvairių modelių penkių aukštų gyvenamiesiems namams. Tad galima tikėtis, kad tas rajonas nebedarys tokio monotoniško įspūdžio. 9 ir 12 aukštų namams naudojami tie patys modeliai, kaip ir Sirmūnuose. Be to,

KAIP "PAGERINTOS" BAUSMĖS

Liepos 15-16 diehomis Lietuvoje buvo paskelbti dar du vieni Maskvoje pasirašyti "įstatymų pagrindai" šiuo atveju — kalėjimų, baudžiamųjų stovyklų ir bausmės atlikimo tvarkomiejį nuostatai.

Tuose "pagrinduose" viskas, kas liečia reikalą, surašyta taip smulkmeniškai, kad "savarankiškomis respublikoms" nieko daugiau nelieka, kaip tik įrašyti į tuos pagrindus savo vardą ir paskelbti juos kaip "savo įstatymą".

Maskvoje perredaguotieji kalėjimų bei baudžiamųjų stovyklų nuostatai nežada toj srityj jokių apčiuopiamų permianų. Tai yra tik smulkmeniškiau ir kiek nuosekliau išdėstyta jau dabar tose įstaigose praktikuojamoji tvarka. Bene didžiausia "permaina" tai, kad... nebėra (įstatyme) priverstinio darbo stovyklų — "konclagerių"! Jų vietoje dabar — "pataisos darbų kolonijos". Kuo jos skiriasi nuo anų garsiųjų "konclagerių", nuostatai neparodo. Apie tai vaizdžiai parašė į tas "kolonijas" įkistię rusų rašytojai. Nuostatuose tik nurodyta, kad "kolonijos", kaip ir "konclageriai", yra ketveriopo režimo: bendrojo, sustiprintojo, griežtojo ir ypatingojo...

Demesį į save traukia vienas 13-jame nuostatų str. įrašytas dėsni, pagal kurį, bent teorijoj, politiniai kaliniai (nuteisti už "nusikaltimus prieš valstybę") neturi būti tose "kolonijose" laikomi drauge su vadinamaisiais "padugninais kriminalistais" (vagimis, plėšikais, žudikais). Tai būtų svarbi permaina, lyginant su Ježovo-Berijos laikų stovyklomis, kur būdavo praktikuojama politinius kalinius tyčia atiduoti smurtininkų malonėn ar nemalonėn.

Be to, ir rūpestingai užglostytas, nuostatuose tebėra Lietuvai buvęs ir likęs šiurpus dėsni, kurs numato, kad nubaustieji "gali būti išsiųsti atlikti bausmės ir atitinkamas kitos respublikos pataisos darbų įstaigas". Tos "kitos respublikos įstaigos" paprastai yra šiaurėje ar Sibire. Nors nuostatuose sakoma, kad į kitas respublikas kaliniai gali būti siunčiami tik "išimtiniais atvejais, siekiant sėkmingiau pataisyti ir perauklėti nuteistuosius", bet praktikoje siunčiami beveik visi nuteisti daugiau kaip trejiems metams, o kartais net ir trumpesniai laikui nuteisti. (E)

Lazdynuose numatytas vienas modelis 18 aukštų namams.

Butai numatyti nuo vieno iki 4 kambarių, be to, virtuvė, vonia ir WC. Dauguma yra dviejų kambarių butai. Naudingo gyvenamojo ploto (be virtuvės, vonios ir WC) lieka vieno kambario butams 17.1 kvadratinųjų metrų, 2 kambarių butams — 31 m., 3 kambarių butams — 45 m. 4 kambarių butams — 59.5 m. Stebėtinu būdu visi butai (išskyrus kaikiuriuos butus 12 aukštų namuose) turi nepaisant buto didumo, tokio pat ploto virtuvę (6.5), vonią (2.12 kv. m.) ir WC (1.05 kv. m.).

ROMANAI

Jurgis Gliuda, LIEPOS NIOS IR APMAUDO AŠOČIAI, premijuotas romanas, 304 pusl., kaina \$4.00.

Alė Rūta, VIENIŠI PA-SAULIAI, romanas, 265 psl., kaina \$3.50.

D. Nendrė, AIDAS TARP DANGORAIZIŲ, romanas, 365 psl., kaina \$5.

Vytautas Volertas, SA-MOKSLAS, premijuotas romanas, 279 psl., kaina \$3.50.

Aloyzas Baronas, PAVASARIO LIETUS, 261 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais \$3.75.

Alė Rūta, ŽEMĖS SAUKMAS, 305 psl., kaina \$4.00.

Vytautas Volertas, MIE-LOTAS RYTAS, 166 pusl., kaina \$2.50. Gaunama Keleivio administracijoje.

Jeromonas Ignatonis, LŪ-ZIAI, 301 psl., kaina \$3.00.

Andrius Valuckas, NE-MUNO SŪNŪS, romanas iš suvaikiečių ūkininkų sukilimo 1935 m., I tomas, 280 psl., kaina \$3.00.

Andrius Valuckas, NE-MUNO SŪNŪS, II tomas, 428 psl., kaina \$4.00.

Sally Salminen, KATRY-NA, romanas, laimėjęs Švedijos literatūros premiją, 291 psl., kaina \$5.00.

Petr. Tarulis, VILNIAUS RŪBAS, 495 psl., kaina minkštais viršeliais \$3.15, kietais viršeliais \$3.75.

Jurgis Gliuda, DELFINO ZENKLE, premijuotas romanas, 234 psl., kaina \$2.50.

Albinas Baranauskas, KARKLUPENUOSE, premijuotas romanas, 224 psl., kaina \$2.50.

Kazys Alėnėnas, UPE I RYJUS, UPE I ŠIAURĘ, romanas I dalis, 325 psl., II dalis 302 psl., kiekvienos dalies kaina \$3.00.

Alė Rūta, KELIAS I KAIRĘ, premijuotas romanas iš JAV senosios kartos lietuvių gyvenimo, 248 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Volertas, GYVENIMAS YRA DAILUS, romanas iš lietuvių emigrantų gyvenimo, 242 psl., kaina \$2.50.

Vytautas Volertas, UPE TEKA VINGIAIS, romanas 332 psl., kaina \$3.50.

Vacys Kavaliūnas, KALNŲ GIESMĖ, premijuotas romanas, 201 psl., kaina \$2.50.

Kazys Plačėnis, PULKIMAS KELIŲ..., romanas iš kun. Strazdelio gyvenimo, II laida, 160 psl., kaina \$2.00.

Jurgis Gliuda, SIKSNŲ SPARNŲ SOSTAS, premijuotas romanas iš politinių emigrantų gyvenimo, 268 psl., kaina \$2.50.

Juozas Kraliauskas, TILNAGO UGNIS, premijuotas romanas, 205 pusl., kaina \$2.50.

Aloyzas Baronas, LIEPAI IR BEDUGNES, premijuotas romanas, 279 psl., kaina \$3.00.

Vytautas Alantais, TARP VIEJŲ GYVENIMŲ, 462 pusl., kaina \$4.50.

Juozas Svaistas, 210B RIAI PLAUKIA, romanas iš knygos kun. M. Sidaravičiaus gyvenimo, 233 psl., kaina \$2.50.

Aloyzas Baronas, VIENIŠI MEDŽIAI, 117 psl., kaina \$1.50.

Pranas Naujokaitis, U. PELIAI NEGRĮŽTA I KALNUS, 509 pusl., kaina \$5.00.

MINDAUGO NUZUDYMAS, Juozo Kraliausko premijuotas romanas, 246 psl., kaina \$3.

LABAI ĮDOMUS

ATSIMINIMAI

Atsiminimus visuomet įdomu skaityti, todėl siūlome įsigyti šias mūsų žinomų žmonių gyvai parašytas atsiminimų knygas:

VERGIJOS KRYŽKE-LIUOSE, Sibiro kankinys Stefanijos Rūkienės tremties atsiminimų atsiminimų I tomas, 443 psl., kaina minkštais viršeliais \$5, kietais \$6.

Viktoras Biržiška, DEL MŪSŲ SOSTINĖS, atsiminimai (1920-1922 m.), 312 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais \$3.75.

KONTRŽVALGYBA LIETUVOJE, Jono Budrio atsiminimai, 224 psl., kaina \$2.50.

PASKUTINIS POSEDIS, Juozo Audėno atsiminimai, 227 psl., kaina \$4.00.

DU MEDINIAI IR TRYS GELEŽINIAI KRYŽIAI, Antano Sukio atsiminimai iš Lietuvos Nepriklausomybės kovų, 376 psl., kaina \$3.00.

PER GIEDRĄ IR AUDRĄ, Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1909-1918) IV tomas, 272 psl., kaina kietais viršeliais \$3.75.

NEPRIKLAUSOMYBĖS SAULEJ, Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1918-1940) V tomas, 295 psl., kietais viršeliais kaina \$3.75.

To paties autoriaus tomas VI kietais viršeliais \$3.75, minkštais \$2.50.

LIETUVA BUDO, Stepono Kairio atsiminimai, 416 psl., kaina \$2.00.

TAU, LIETUVA, Stepono Kairio, 480 psl., kaina \$2.00.

DIENOJANT, Kipro Bielino, 464 psl., kaina \$2.00.

PENKTIEJI METAI, Kipro Bielino, 592 puslapiai, kaina \$2.00.

ATSIMINIMAI IR MINTYS, Kazio Griniaus, I tomas, 300 psl., kaina \$2.

ATSIMINIMAI IR MINTYS, dr. Kazio Griniaus, II tomas, 336 psl., kaina \$5.

VYSKUPO P. BŪCIO ATSIMINIMAI, I tomas, 320 psl., kaina \$3.50, II tomas 282 psl., kaina \$3.50.

SIAUBINGOS DIENOS, 1944-1950 metų atsiminimai, parašė Juozas Kapčinskis, 273 pusl., kaina \$3.

GYVENIMO VINGIAIS, dr. P. Kalvaitės-Karvelienės, 360 psl., kaina \$3.50.

KĄ LAUMES LĖMĖ (apie Salomėją Nėrį), Petronėlės Orintaitės, 234 psl., kaina \$3.

PALIK AŠARAS MASKVOJE, Barbaros Armonienės, 253 psl., kaina \$3.

SIAURUOJU TAKELIU, K. B. Kriaučiūno, 178 psl., kaina \$2.

ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDZIŲ, Petronėlės Liudziuvienės, 88 psl., kaina \$1.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA ATSTATANT, Rapolo Skipičio, 440 puslapiai, kaina \$5.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA, R. Skipičio atsiminimų II tomas, 476 psl., kaina \$7.00.

DANGUS DEPESESE, 1918-1919 m. išgyvenimai, parašė Juozas Svaistas, 325 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais \$3.75.

Išpūdžiai iš Baltijos valstybių sostinių

"Neue Zuercher Zeitung" nuolatinis korespondentas Maskvoje liepos mėnesio pabaigoje lankėsi visų trijų Baltijos valstybių sostinėse ir paskelbė laikraštyje savo įspūdžius. Jūs persipažinsite su kanadišką "Nepriklausoma Lietuva", ir čia mes juos pateikiame savo skaitytojams:

Korespondentas pradėjo kelionę nuo Rygos. Iš ten nuvyko į Estijos sostinę ir baigė savo lankymąsi Vilniuje. Iš Lietuvos korespondentas paskelbė ne tik Vilniaus miesto aprašymą, ant rame straipsnyje jis padarė išvadas iš kelionės po visas Baltijos valstybes.

Laikraštiniams nurodo, kad Baltijos valstybės esančios nuo švėtimalių dar labiau izoliuotos, nekaip kiti kraštai Sovietų Sąjungoje. Iš Vilniaus, Rygos ir Talino miesto ribų korespondentas negalėjęs išvažiuoti be Inturisto palydovo. Be to, galima naudotis tik tam tikrais keliais, vedančiais iš miesto.

Vilniaus aprašymas skamba taip:

"Tuo tarpu kai Rygą ir Taliną apipavidalino azatiškoji dvasia, Vilnius, Lietuvos sostinė, kvėpuoja katalikiška ir lenkiška ora. Nors ir Vilniuje senamiestis, kaip ir abiejose, šiaurėje esančiose, Baltijos sostinėse, statytas pagal gotikos vedamąją mintį, bet miesto rūbas yra aiškiai barokinis. Vilniuje nesijaučia nė

pėdsako to šiaurės vokiečių griežtumo ir užsidarymo, kurie reikiasi Rygos ir Talino tiek miesto vaizde, tiek jų gyventojų elgsenoje. Vilniuje viešpatauja pietiškas žaismingumas ir gaivališkas pasireiškęs gyvenimo džiaugsmas. Kai Lenino gatvė, svarbiausia miesto arterija, ilgais vasaros vakarais vaikštinėja iš vieno galo į kitą vyrukai ir merginos, stebėtojai stojas prieš akis ispaniškasis pasejo.

Toli nuo Maskvos

Miestas skiriasi nuo Maskvos kaip visiškai kitoniskas pasaulis. Čia veikia pakankamai kavinų, todėl nereikia stovėti eilėse. Krautuvės stengiasi parodyti savo prekę patrauklesne forma. Be abejo, dar toli gražu jų negalima lyginti su vakaruose praktikuojamomis vitrinomis, bet, palyginus su Maskva, skirtumas yra akivaizdus. Merginos apsirengusios žymiai madingiau ir elegantiškiau, nekaip merginos Maskvoje ar Leningrade. Drabužių pasiūla čia nėra didesnė nekaip ten, bet čia sugebama daugiau panaudoti tai, kas gaunama. Čia matyti daugiau drabužių, pasiūtų pagal užsakymą, nes nesimato kiekvienam žingsnyje tie patys drabužiai. Laikraščių kioskuose madų žurnalai išstatyti regimoje vietoje.

Turistai kiekvieną kartą diskutuoja, katras senamiestis yra dailesnis: Vilniaus ar

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu



MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Kas bus, Maiki, kad jau šalta dąrosi?

— Bus dar šalčiau, tėve. Ateis ir sniegas.

— Žinau, žinau. Vot, jeigu tu turėtum automobilį, tai galėtume į Floridą išvažiuoti. Žmonės sako, kad tenai nėra žiemos, kaip rojuje.

— Žiemos nėra, bet vistiek ne rojus.

— Nu, tai kur galėtum būti geriau?

— Žinai, tėve, kad tokios vietos nėra, kur žmogui būtų gerai.

— Ar tai tu rokuoji, kad taip bus visada?

— Kas bus ateity, to niekas nežino, tėve.

— Bet gal sugrįši seni laikai, Maiki. Juk knygoje yra parašyta, kad istorija kartojasi.

— Tai kas būtų, jeigu jie sugrįžtų?

— Gal būtų geriau gyventi, Maiki. Gal nebūtų ir tokių šaltų žiemų. Juk seniau tokių nebūdavo. Amerikos indijonai gyveno nuogi ir buvo patenkinti.

— Bet nedaug jų buvo, tėve. Išmirdavo pirma laiko, nes apsidomę namų neturėjo. Neturėjo ir maisto pakankamai, mirdavo nuo bado ir ligų. Atvykę čion pirmieji europiečiai įsirausdavo į žemę, kai ateidavo žiemos šalčiai, ir vistiek daugumai jų išmirdavo. O kodėl jie čion važiuavo? Geresnio gyvenimo ieškojo, nes anapus vandenyno buvo sunku gyventi. Taigi tėvas klysti, manydamas, kad seni laikai buvo geresni.

— Bet seni žmonės, Maiki, tiki, kad seniau buvo geriau. Vyrų buvo daug drąsesni, galėdavo daugiau išgerti ir ilgiau gyveno. Mano tėvas, atsimenu, dažnai pasakodavo, kad, dar pie meniu būdamas, jis karvę užsiversdavo ant nugaros ir parsinešdavo namo. O tu, Maiki, ar paneštum karvę?

— Ar žinai, tėve, kodėl seni žmonės mėgsta tokias pasakas pinti?

— Maiki, aš nemislinu, kad tai pasakas. Taip galėjo būti iš tikrųjų. Juk tu gal skaitai šventą raštą, tai turėtum žinoti, kad seniau buvo

toks Samsonas, ką liūtą nutvėręs už karčių perplėšė pusiau. Kitoj vietoj jis asilo žandikauliu išmušė visą priešą vaiską. Nu, tai ką dabar pasakysi, a?

— Pasakysiu, kad ir Samsonas, ir kiti "stebuklai" yra sugalvotos žmonių pasakos. Tai ne faktai, tėve.

— Bet jeigu jau būtų sugalvotos, tai būtų melagystė, ar ne?

— Nekalta melagystė, tėve. Ji nekalta, nes skriaudų niekam nepadarė. Gali būti ir ne melagystė, tik klaidingas įsitikinimas. Seni žmonės tokių įsitikinimų turi daug.

— Kodėl tik seni? Ar jau ni nepamenuoja?

— Aš kalbu apie klaidingus senų žmonių įsitikinimus, tėve. Senam žmogui dažnai skauda kaulai, kamuoja reumatizmas, jam kenkia kiaušiniai, jo akys neprimato, ausys nelys, girdi, vaikai jo neklaus, vienu žodžiu, jo gyvenimas nemalonas. Seniau jis tokių bėdų neturėjo. Todėl jis galvoja, kad seniau pasaulis buvo geresnis. Dabar tik vieni vargai. Seniau nei oras būdavo geresnis. Bet tai yra klaidingas įsitikinimas, tėve. Tiesa, kad šiandien ne viskas gera, bet praeity buvo daug blogiau.

— Maiki, aš ant šito punkto negaliu su tavim sutikti. Aš tau išvirozysiu, kodėl. Kai aš atvažiuoju Ameriką, tai turėjau 10 rublių. Kaslegarnė juos atėmė iš manęs ir davė 5 dolerius. Nu, kaip tu rokuoji, kaip ilgai šiandien žmogus galėtų už tuos pinigų gyventi? Negautum ruimo vieną nakį pergulėti. O aš dvi savaites išgyvenau. Tai ve, Maiki, kur tu turi mistiką, sakdamas, kad pirma buvo blogiau.

— O kiek tėvas tada uždirbdavai, kai darbo gavai? — Well, uždirbdavau nedaug, ale daug ir nereikėjo. Šaliūne stiklas alaus buvo 5 centai. Ir koks stiklas, Maiki! Abiem rankom reikėjo kelti! Ir už tą nikelį šaliūnininkas pristumdavo prie tavęs priplaustyto sūrio,

Jūsų pagerintasis socialinis draudimas

(Straipsnis, gautas iš Socialinio draudimo įstaigos Bostono skyriaus pareigūno Michaelio Modicos)

Tęsinys

Jūsų ligoninės draudimas teikia daugiau apmokamų ligoninės dienų.

Nuo 1968 metų sausio 1 dienos prie ligoninės draudimo išmokų pridėta dar "atsarga ligi gyvos galvos" — 60 papildomų apmokamų dienų (kurių bėgyje jūsų ligoninės draudimas padengs viską, išskyrus 20 dol. į dieną už patarnavimus, padengtus šios medicare dalies). Jūs galite jomis pasinaudoti, kurios jums priklauso kiekvienos ligos atveju.

Priešingai, negu 90 dienų, kurios atnaujinamos, pasikeitus kuriai ligai, šios papildomos 60 dienų nebegražinamos.

Dabar medicininis draudimas gali pagelbėti išsinešimui ar įsigyti tam tikrų medicininių būtinų daiktų, kaip vežiojamos kėdės, lovos ir kt.

Išmokos už įsigytus daiktus bus teikiamos tokiomis pat sumomis, kokių reiktų, jei daiktas būtų išnuomotas, ir bus tešiamos tol, kol daiktas mediciniskai būtinas arba kol jo kaina išmokėta.

Gausūs sveikatos draudimo pagerinimai, padaryti 1967 metų papildymų keliu, pilnai išdėstyti naujame Medicare vadove, kuris išsuntinėtas 1968 metų pavasarį visiems, kas tą draudimą turi.

Registracija medicininiam draudimui

Asmenys, ligi 1968 metų sulaukę 65 metų amžiaus ar vyresni, kurie neturėjo medicininio draudimo, privalėjo užsiregistruoti ligi 1968 metų balandžio 1 dienos. Jei jie iki tos dienos neužsiregistravo, turėjo laukti 1969 metų pirmųjų trijų mėnesių, kada buvo kita tokia pat proga įstoti. Tokia pat tvarka ir sulaukusiems 65 metų iki 1969 m., 1970 m. ir t.t.

Kitą torielką raugintų silkų arba raugintų kiaušulų kojų. Už nikelį, Maiki, aš gaudavau first klas pietus. Ir pusryčiai tik 5 centus tekaštuodavo. Už nikelį duodavo du didelius donatus ir kavos. Vot, Maiki, kokie seniau buvo laikai. Nikelis buvo didelis ponas. O ko jis vertas dabar? Maiki, jeigu tu galėtum tuos laikus man sugrąžinti, aš tave paglostyčiau.

— Kad ir pabučiuotum, tėve, aš tų laikų negrąžinčiau. — Vot, kad pasakė, tai jau pasakė... O kodėl gi tu nenorėtum jų grąžinti? Juk tu dabartinio parėtko nemylai.

— Dabartinė santvarka nėra tobula, tėve, vis dėlto ji geresnė, negu buvusi prieš 60 metų. Šiandien darbininkai gali atvirai organizuotis į unijas ir gali streikuoti, gali reikalauti geresnių darbo sąlygų, ir niekas jų už tai iš darbo neišvaro; o prieš 60 metų už tokius dalykus

Vadinasi, reikia nepavėluoti užsiregistruoti.

(PASTABA: Jeigu jūs turite medicare medicininio draudimo dalį, jums nieko nereikia daryti. Ji galios ir toliau).

Pagal 1967 metų papildymus, asmuo gali bet kuriuo metu pareikšti norą atsisiųsti medicininio draudimo. Tada jo padengimas bus nutrauktas, baigiantis sekančiam kalendorinių metų ketvirčiui (išskyrus atvejus, kada prašymai nutraukti ligi balandžio 1 dienos ar ankščiau. Jie įsigalios tą dieną). Tačiau, kas galvoja atsisiųsti savo medicininio draudimo, turėtų būti tikras, kad jįsai turi ar gali gauti reikiamą apsaugą. Jis taip pat turi atsiminti, kad laikotarpis, kurio metu jis vėl gali užsiregistruoti šiam medicinos draudimui, yra ribotas.

Jeigu metų ar daugiau bėgyje jis turi teisę, bet nesiregistruoja, jam teks mokėti kiekvieną mėnesį daugiau, kai iš naujo registruosis.

Mokėstis už medicininį draudimą

Jei esate užsiregistravę medicare medicinos draudimo daliai ir jūs gaunate mėnesines socialinio draudimo išmokas ar geležinkelio pensiją, arba valdžios tarnybos pensiją, iš jūsų čekių bus išskaitytas vienas doleris viršaus, pradedant 1968 m. balandžio 1 d., nes balandį medicinos draudimo mokėstis padidėjo nuo 3 dol. iki 4 dol. mėnesiui.

Vyriausybė ir toliau mokės tokį pat mokėstį, todėl draudimas ir toliau bus vertas dvigubai tiek, kiek jūs už jį mokate.

Kiekvienas, kas gauna grynais socialinio draudimo išmokas, be abejo, yra laimėjęs žymiai didesnę pakėlimą, negu 1 doleris, kuriuo padidinamas mokėstis.

jei ne tiksliai darbo netekdavo, bet būdavo areštuojami ir šaudomi. O tėvas norėtuos tuos laikus grąžinti, nes salūnuose alaus stiklai tada buvo didesni. Šaliūnai duodavo ir užkandžių, bet šiandien tokių užkandžių gal jau niekas nevalgytų, tėve. Žmonės pavargo geriau namie ir restoranuose. Bet tai ne viskas. Anais laikais pasenę darbininkai būdavo atleidžiami iš darbo, ir niekam nerūpėjo, iš ko jie senatvėje gyvens. Šiandien gi tokiems valstybė moka pensiją. Nors ji nedidelė, vis dėlto pragyventi galima. Visa tai buvo laimėta per ilgų metų kovą, todėl ne prašities ieškokim, tėve, bet eikim kovos keliu toliau į ateitį.

— Maiki, aš, kad ir nelabai gramotnas, vistiek laikausi šventraščio mokslo: kaip buvo nuo pradžios, taip bus visados, per amžių amžius ir Amen!

— Maiki, aš, kad ir nelabai gramotnas, vistiek laikausi šventraščio mokslo: kaip buvo nuo pradžios, taip bus visados, per amžių amžius ir Amen!



Tai Argentinos Rosario mieste deganti įmonė, kurią padegė streikuojantieji darbininkai. Per generalinį streiką ir riaušes buvo sudegintos keturios geležinkelio stotys, trys įmonės ir daugybė vagonų, autobusų ir privatių automobilių. Kariuomenė perėmė miesto valdymą ir šių riaušių malšinimą.



Teisėjas Clement Haynsworth senato Teisių Komiteto sesijoje, kur sprendžiamas jo paskyrimo į JAV aukščiausiąjį teisiamą klausimas. Už jo — sen. Strom Thurmond (R. iš S.C.).



Vokiečių katanų vyskupas Matthias Defregger, kuris II-jo pasaulinio karo metu, tarnaudamas kapitono laipsny nacių armijoje, įvykdė įsakymą sušaudyti 17 civilių italų. Vakarų Vokietijos vyriausybės organai tą reikalą pradėjo pakartotinai tyrinėti. Šiuo metu vyskupas yra suspenduotas, bet jis Muenchene eina vikaro pareigas.

Pranešimas apie medicare: pirmieji pusant metų

Ligoninės draudimas Pirmųjų pusant metų savo veikimo metu bėgyje medicare padengė 7.6 milijonus ligoninės paguldytų pacientų, apie 400,000 įrašytųjų į ilgalaikės globos institucijas ir sveikatos aprūpinimą namuose 350,000 atvejų. Sumokėtos ligoninės draudimo išmokos siekė apie 4.3 milijardus dolerių. (Bus daugiau)

Mieli „Keleivio“ skaitytojai

Jau metų metai skelbiame, kad, keisdami adresus, pranešumėte ir senąjį adresą, bet iki šiol dar nevisi pašo mūsų prašymo. Neturėdami seno adreso, visada rizikuojame pakeisti ne to, kuris prašo, nes visada gali būti berdrapavardžių. Tokiu atveju tenka klausyti raštu senojo adreso, kas vėl gaisina laiką ir didina išlaidas.

Dalis skaitytojų iš viso nepraneša mums pakeisto adreso. Tada dažniausiai mums patarnauja paštas, bet už tai ima iš mūsų po 10 centų už kiekvieną tokį pranešimą. Tokių pašto laiškų gauname vidutiniškai po du kasdien, kas sudaro 1 dol. išlaidų per savaitę, arba 52 dol. per metus. Taigi 10 prenumeratorių mokesčio.

Bet visų labiausiai mus vargina paraginimai sumokėti prenumeratą. Tokių paraginių vidutiniškai išsuntiname apie 50 kas savaitę, kurie kaštuoja 3 dolerius vien pašto ženklam. Pridėjus vokus, popierių, neskaitytą darbo, susidaro kiti 3 dol. arba 312 dol. per metus, kurie praryja net 62 su viršum metinių prenumeratorių mokesčių. O Keleivio prenumerata ir taip jau labai pigi.

Šia proga tenka pastebėti, kad dažniausiai raginami tie patys skaitytojai kiekvienais metais, kiti net po du kartus. Atrodo, nesunku būtų gauti pirmą paraginimą pasizymėti laiką ir ir ateity sekti.

— Šiaip ar taip, visos išlaidos yra bergždžios ir niekam nenaudingos, bet mes vieni be skaitytojų pagalbos nesugebame ir nesugebėsime jų bent kiek sumažinti. Todėl didžiausias mūsų prašymas:

1. Keičiant adresus, pranešti ir senąjį adresą;

2. Pakeitus adresą, pranešti jį ne tik paštui, bet ir mums, ir

3. Mokėti prenumeratą, nelaukiant raginimų. Geriausia mokėti kiekvienais metais vis tuo pačiu laiku. Laukiame Jūsų paramos.

Keleivio administracija

Knygos jaunimui

MESKIUOKAS RUDNOSIU-KAS, eiliuota pasaka, parašė Vytautas Nemunėlis, labai gražiai V. S. Stancikaitės iliustruota, trečioji laida, pasaka ir Lietuvoj turėjusi didelį pasisekimą. Knygos kaina \$3.00.

BALTASIS STUMBRAS, premijuota apysaka, parašė Gintarė Ivaskienė, 133 psl., kaina \$3.60.

MURKLYS, A. Giedriaus apysaka, 130 psl., kaina \$1.80.

GINTARO TAKAIS, J. Narūnės eilėraščiai, daug iliustracijų, 64 psl., kaina \$1.80.

Imkite ir skaitykite!

LIETUVIŲ LITERATŪRA SVETUR, 697 psl. Joje rašo A. Vaičiulaitis apie poeziją, K. Keblys apie romaną, R. Šilbajoris apie novelę, S. Santvaras apie dramaturgiją, V. Kulbokas apie kritiką, J. Girnys meta žvilgsnį į visą tą literatūrą aplamai ir šio kūrybos laikotarpio problemas, C. Gricevičius duoda išleistų knygų sąrašą. Kaina \$10.

PAULIUS AUGIUS, 284 dideli puslapiai, šio įžymaus dailininko paveiksai ir A. Kurausko bei T. Valiaus straipsniai, puošniausia knyga, kaina \$17.50.

Ketvirtoji pradalgė, Nidos išleistas literatūros metraštis, kuriame rašo 21 asmuo. Kietais viršeliais kaina \$3.75, minkštais \$3.15.

Chicago istorija, parašė Aleksas Ambrozė, 664 psl., gausiai iliustruota, kaina kietais viršeliais \$10, minkštais — \$8.

BALADES, šitoj labai gražiai išleisto, gausiai iliustruotoj knygoj yra septynios Maironio baladės. Tai knyga, labai tinkama dovanoms. Kaina \$6.00

BAISUSIS BIRZELIS. Šitoje 238 psl. knygoje yra 4 dramų: Baisusis Birzėlis Varpinė ir šiaurės pašvaistė Parašė Pranas Naumištis. Kaina \$3.50

LIETUVOS ISTORIJA VI-jai laida, parašė dr. Van da Daugirdaitė-Sruogienė 414 psl., daug paveikslų, ke li žemėlapių, tvirtai įrišta Knyga ne tik geras vadovėlis mokiniams, bet ją su jodomu skaitys ir suaugusieji. Kaina \$6.

IS SUTEMŲ Į AUŠRĄ, parašė prof. dr. Antanas P. Ramūnas, 453 psl., kaina \$6.00.

PEILIO ASMENYS, Juris Jankus, 3 veiksmų drama, 261 psl., kaina \$4.00.

Nardžio pulkas, Balės Vaivorykštės, kaina \$2.

Rene Rasa, MEILĖ TRIKAMPY, 219 psl., kaina \$3.20.

2VILGSNIS Į PRAEITĮ, K. Zukas, 476 psl., kaina \$5

MOTERŲ SKYRIUS

PETRONĖLE ORINTAITĖ

Ligonis

Grįždama iš Baltimorės pakeliui sustojau X mieste-lyje — norėjosi pasimatyti su viena puse, kuri dar prieš I-mąjį karą iš mūsų Liepalotų buvo Amerikon atkeliavusi ir be pertraukos čia, kasyklų papėdėje, tupėjo, tur būt, jau ir mirtelės belaukdama.

Snektelėja apie šį apie tą, daugiausia apie senus liepalotikius, su kuriais ji kadaise linus mynė ar veselijo-se šoko.

Pirmąkart (o gal ir paskutinį) matantis, mudviem tos šnekos tuoj ir išsisėmė. Aš jos amžiaus žmonelių maža be-pažinojau, o jaunieji — antroji, trečioji karta — jos jau nebedomino.

Pasidairiusi pro langą į apiblukusius miestelio sto-gus, tarp kitko paklausiau — ar nėra čia tų dabartinių naujakurių, tremtinių arba dypukais vadinamų, koks apsigyvenęs?

Mano pustetė buvo čia senas keltas ir visą vietos lietuviją pažinojo iki pat panagių.

— Lyg ir nėra, — pratarė ji pagalvodama. — A, pa-iauk, ugi rods yra vienas toks... Jam lyg kas negerai, li-gonis ar šiaip sumišėlis — aš nežinau...

— Serga? — susirūpinau savo dypukiško luomo žmo-gum. — Reiktų aplankyti, gal pagalbos reikalingas?

— Ne, neserga jis, — kažkaip nesmagiai numykė se-nutė. — Dirba tam didžiajam viešbuty, anakur matyt sto-gas... Už sargą, rodos... Gali pajęti...

Greit suradau tą — pamišėlį ar ligonį — viešbučio kieme tvorelę betaisanti.

Pasisakėva pavardes, iš kur kilę, kurioj Vokietijos stovykloj dyką duonėlę valgė. Bet jis buvo nekalbus, lyg kažką giliai įsisalvojęs.

— Tai ką, vienišas esi, nuobodžiauji čia, tokiam at-kampiam miesteliukėly?

— O ne, aš ne vienišas, — lyg kažkokiu pralinksmeji-mu atsiliepė jis, ir jo akys karštingai sublizgo. — Mes — keturi broliai ir dvi seserys. Aš pats — paliai vyriausiąji — Jurgis... O kaip mes sutinkam, broliai ir seserys — visi kaip litanijos... Birutėlė, jauniausiąją, labiausiai mylim...

— Ar visi čia Amerikoje esat? — negudriai klustelė-jau.

— Ne, ne Amerikoje... Lietuvoj mes visi — tėviškėj... Netoliese Šešupės...

Aš krūptelėjau. Taigi, Lietuvoje... Mūsų visų mintys ir širdys — ten, savųjų gūsto.

— O kaip ščia darbas sekasi, nesunku? — panorėjau pakeisti šneką.

— Koks gi čia darbas, — atsiduso žmogus. — Šiuo metu namie — kviečius vežam, sėklos kūlimo talkos dū-gia... Kaip smagu, kai birbia kulmašinė, pėdai laksto, a-kuotai sminga į žandus, o grūdas kaip auksas pilasi... Šiaudų kūgiai ties kluonu — iš tolo kvepia sveiku dago derlium... Rodos, kaip giesmėj žmogus — darbu Dievą garbini...

— Ar daug uždirbi šitam viešbuty? — aš vėl įterpiu keturkampį žodį, kad atitraukčiau jo mintį nuo anų toli-mų svajojimų, nors jam jie atrodo visai tikroviški, beveik šios dienos dalykai. Betgi jis buvo nepajudinamas, iš savo vaizdų neišvedamas:

— Uždirbu? Čia? Nieko aš čia negaliu uždirbti — nė vieno šapelio, ko aš iš tikrųjų norėčiau! Sakyk, ar aš galiu uždirbti čia — nors sieksį pašėsupio žemės? Nors Zalmedės šilėlio kamputį, kur taip kvepia smalingu pu-šynu, ar galiu? Arba nors tą kapčių ties Norvaišų kryžke-le, kur piemenaudami bulves kepdavom? Ar aš galiu čia uždirbti — nors pernykštį pėmpės lizdą mūsų dobilienoj, sakyk, ar galiu? Net nė to gabalėlio smėlyno pašėsupy, kur mano motinėle palaidota — net to negaliu tikėtis... Nieko, visiškai nieko negaliu! Beprasmiš visos čia mano darbas ir uždarbis! sunkiai dustelėjo jis ir nuleido galvą. Skauda tyta, lyg gedulo paklodė, susupo mudu, ir aš vos suradau žodį dar kartą jį prakalbinti:

(Iš P. Orintaitės novelių rinkinio "Grozvylės meilė")

(Bus daugiau)



Aktorius Tiny Tim, jau siekias 40 metų amžiaus, bet sa-kašis širdy eja dar tik tiktai šešiolikmetis, su savo suža-dėtinė Vicki Budinger, 17 metų amžiaus, New Jersey vaiktijos parodoje ir mugėje Trentone.

Henrikas Radauskas

RUDENS VEIDAS

Aš mačiau šiandien veidą rudens,
Liūdną veidą tarp lekiančių lapų.
Gilumoj geležinio vandens
Jam nuo ašarų akys susilapo.

Gilumoj, kur be galo tylu,
Šitas liūdnas veidas gulėjo.
Negirdėjo lėtų spragilų
Nepavargtancio, aklo kulejo.

Abejingi, laimingi lašai!
Visas oras nuo lapų geltonas.
Tu kaip orkestrą lietu prašai,
Kad jis lietušai tirpstančiais tonais.

Visada, visada, visada,
Kad lietus niekuomet nepracitų.
Kad stovėtų šita valanda,
Tartum marmuro deivė balta,
Tarp užmiegančių, giedančių fleitų.

(Iš Henriko Radausko poezijos rinkinio "Eilėraščiai")

JEIGU TAI ZINOTE, NESKAITYKITE

Daržovės reikia piaustyti jau nuplautas, nes vitamīnas C lengvai tirpsta vande-nyje.

Salotos skanios, kai jos šviežios ir kietos. Reikia ge-rai išplauti salotų lapelius, trumpai palaikyti vandeny, įpylus į jį pusės citrinos sul-čių arba šaukštą acto ir po to piaustyti.

Nuplautas salotas galima palaikyti pasūdytame van-denyje.

Vitaminai bulvėse išliks, jeigu jas virsite arba kepsi-te neplautas.

Kad bulvės netrūkinėtų, prieš kepat jas orkaitėje būtina pabadyti šakute.

Kad išvirusios bulvės il-giau būtų skanesnės, kol jos neataušo, uždenkite dvigu-bai sulenkta servetėle.

Virtos bulvės bus skanes-nės, jeigu į vandenį, kuria-me jos verda, įdėsite 3-4 česnako skilteles arba tru-putį krapų.

Bulvių piure bus balta, jeigu ją atskiesite karštu pie-nu. Atskiesta šaltu pienu piure bus pilksvos spalvos. Kad piure būtų lygi ir puri, bulvės reikia sutrinti karš-tas.

Iš likusios bulvių piure galima pagaminti skanius kotletus, įdėjus 1-2 kiauši-nius, susmulkintų petražo-

liu, truputi maltų juodųjų pi-pirų ir tam tikrą kiekį su-grūstų džiovintų arba maltų.

VIESA PADĖKA MANO GIMINĖM IR DRAUGAM

Nuosirdžiai dėkoju savo dukrelei ir žentui, kurie ma-ne vaišingai priėmė ir paly-dėjo į New Yorką pas sesu-tę Petronėlę ir seselę vie-nuole Eucharistą, o taip pat didelį aciu sūnėnui Albinui Hartmanui, turėjusiam lai-ko mane globoti ir vaišinti. Šia proga suvažiavo visi ma-no giminės. Nancy ir Ronald Tabler, ir rusuosė man gra-žų priėmimą.

Taip pat dėkoju Anitai Lynch, kuri nuvežė mane į Connecticut valstiją pas sir-guliuojančius Krauchelius, mane maloniai ir vaišingai sutikusius. Tegul jiems su-grįžta jų turėta geroji svei-kata!

Dėkoju ir savo sūnėnui Walteriui Matulaičiui, kuris mane parsivežė ir ta proga surengė gausių svečių ir gi-minių būry priėmimą.

Bostone buvau vaišingai sutikta Zaletsku, Streimei-kiens, teko sutikti seną pa-žįstamą J. Kasmauską, nors 80 metų, bet dar tvirtą ir ge-rai atrodanti, pabuvočiau Ca-ne Code, Lietuvių Klube ir kitur, susitikdama daug ge-rų bičiulių.

Visiems dar kartą tariu nuosirdžiausią aciu už gerą širdį ir draugiškumą, kurio niekad neužmiršiu.

Julija Styles,
Miami, Fla.

Teisės patarimai



Advokatė dr. M. Sveikauskienė sutiko atsa-kyti į keleivio skaitytojų klausimus teisei reikaliai. Tie klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir at-sakymus apsuosiuosime šiame skyriuje. Laiške reikia pažiūrėti, kad esate keleivio skaitytojas.

Klausimus prašome siųsti tiesiog šio- adresu:

Dr. M. Sveikauskas, Attorney at Law,
Co-operative Bank Plaza
1864 Centre Street
Boston, Mass. 02132

Klausimas

Vis skaitau laikraščiuose, kaip vaikai apsieveda prieš savo tėvų valią ir kaip jie nelaimingai po to gyvena. Gal kiti žmonės mano, kad taip tik laikraščiuose rašo-ma, bet kad taip iš tikrųjų nėra. Bet mes, kurie tokias nelaimes išgyvename, tiki-me ir žinome, kad čia gryną teisybę.

Mūsų sūnus apsievdė ita-lijonoje (italų kilmės moterį). Mes priešinomės, kiek ga-jėjome. Ir geruoju prašėme, net verkdami, ir grasinime nė cento jam nepalikti mi-rus, — bet niekas nepadėjo. Mums ir patiems širdį skau-dėjo, ir prieš kitus gėdino-mės, kad mūsų vaikas, nors ir lietuvišką mokyklą lankė, ir buvo tautinių šokių gru-pės dalyvis, o kai priėjo lai-kas ir noras vesti, nebegalė-jau rasti sau tinkamos savųjų tarpe.

Mūsų neklusės ir su mu-mis susipykęs, apsievdė. Mums širdį skaudėjo, ir ant vaiko pvkome, bet užmirši-jo negalėjome. Kai po me-tų jiems gimė dukrelė ir sū-nus, mums paskambinęs, mums apie tai pranešė ir prašė jam atleisti dėl mer-gytės labo, mūsų širdis su-minkstėjo, ir mes nuėjome pas juos ir, nors su skaudan-čia širdim, bet susitaikėme.

Iš karto viskas atrodė ge-rai. Tačiau po kelių metų sūnus su marčia pradėjo ne-besutikti. Ji nemokėjo nei namų žiūrėti, nei vaiku pa-sirūpinti. Šiaip mergaitę my-lėjo, gražiai rengė, kai iš na-mų išvedavo, bet namuose viskas atrodė, kaip tvarte. Nešvaru ir netvarkinga. Be-to, ji vis išlėkdavo pas drau-ges būk tai kavos gerti ir mergaitę palikdavo valan-dai ir kitai. Sūnus sulysio ir išblyško. Nebe tas vaikas. Jis vis dažniau pradėjo pas-munkinti, iš darbo atei-davo pietų, nes ji jam pietų nebegamino. Liepė pačiam pasigaminti. Trumpai ir blo-gai: jie nutarė skirtis.

Dabar tik visas reikalas buvo susikalbėti dėl mergai-tės. Jie turėjo pasiėmę po advokatą, ir teismas atidavė mergaitę motinai auginti, nors aš pasakiau sūnui, kad aš apsiimčiau mergaitę au-ginti. Sūnui buvo priteista mokėti ir už žmonos išlaiky-ma, ir už mergaitės išlaiky-mą.

Taip praėjo keletas metu. Mūsų buvusi marta vakarais dirbdavo kaip padavėja viename restorane, o jos motina žiūrėdavo mūsų anū-kę.

Pernai marti ir vėl ište-kėjo, ir tada prasidėjo mūsų tikrosios bėdos. Pirmiausia, — jos naujas vyras nesutiko, kad mūsų sūnus, atseit, mer-gaitės tėvas, ją lankytų "jo" namuose. Jis vieng kartą mūsų sūnų net sumušė. Bet

svarbiausia — tas antrasis marčios vyras yra girtuoklis, ir kaimynai mums pasakoja, kad jis, atėjęs įrtas, muša ne tik savo žmoną, bet ir mūsų anūkelę. Širdį skauda dėl vargšės mūsų mergaitės.

Sužinoję apie tuos visus skandalus, mes patarėme sū-nui susisiekti su advokatu. Jis taip ir padarė, bet advo-katas štai ką pasakė: girdi, galima kreiptis teisman ir prašyti, kad teismas pakeis-tų savo ankstyvesnį nutari-mą. Bet iš to nieko neišeis, nes teismas tai padarytų tik tuo atveju, jei mergaitės motina būtų prasta ir su mergaite prastai apsieitų. Advokato nuomone, mergai-tės motina negali būti atsa-kinga dėl savo antrojo vyro elgesio. Advokatas mums pakartotinai aiškino, kai mes kitą kartą buvome nu-ėję su sūnumi pas jį, kad mes tik išmesime savo pinigų, jei nutarsime kreiptis teis-man, nes nieko nelaimėsime.

Nutarėme kreiptis pas Tamstą ir paklausti, kas mums daryti. Ar Tamsta pa-tartum paimti kitą advoka-tą ir ar mums pasakytum, ar būtų vilties atgauti mer-gaitę, jei mes patys kreiptu-mėmės į teismą?

Aš nedirbu, sėdžiu namie, ir man būtų labai malonu auginti anūkę ir ją prižiū-rėti. Sūnus gyvena pas mus ir turi gera darbą. Jis vis te-bemoka pinigų savo buvu-siai žmonai.

Tėvai

Illinois valstija.

Atsakymas

Tokiais atvejais teismas remiasi vienu akstinu (cri-terion): kas yra reikalinga vaiko gerbūviui (welfare)? Jei teismas, išklausęs abi puses, prieitų išvados, kad Tamstų anūkęs gerbūvis rei-kalauja, kad ji būtų atiduo-dama ne motinos, o tėvo priežiūron (custody) ir glo-bui, — teismas neturėtų jo-kiu sunkumų pakeisti savo ankstyvesni sprendimą (de-cree). Teisėjai tai vadina-ma "modification of de-cree".

Mano nuomone, faktas, kad Tamstų anūkęs patėvis, o ne motina, yra netinkamų aplinkybių priežastis, — ne-turi teisinės reikšmės. Ma-nau, kad Tamstų advokatas tai žino. Gal jis pats yra tos nuomonės, kad anlinkybė nėra tokio pobūdžio, kad jas reiktų keisti. Gal jis mano, kad mažai mergaitę yra geriau pasilikti su moti-na ir kad jos patėvio elge-sys nėra jau toks prastas, kaip Tamstos manote. To-kiais atvejais tėvai ir sene-liai yra linkę perdėti, nes čia yra emocijų, jausmų reika-las ir yra sunku logiškai vis-ką apsvastyti.

Patarčiau arčiau ištirti są-lygas, kuriose gyvena Tams-tų anūkę. Reikia objekty-vesnio "ištirimo", negu kai-mynų paskalos. Jei pasiro-dytų, kad mergaitė tikrai nukencia, gyvendama da-bartinėse sąlygose, — tada, neturiu abejonės, Tamstų advokatas kreipsis į teismą ir prieš tai bus surinkęs už-tenkamai davinų modifika-cijos bylai laimėti.

Beje, Tamstų buvusiai marčiai apsievdus, sūnus tu-rėtų jai mokėti vien tik už mergaitės išlaikymą (child support), o ne už jos pačios išlaikymą (alimony), nes jos antrasis vyras turi parei-gą ją išlaikyti, o ne Tamstų sūnus.

Skaitytojai

Massachusetts valstijoje

Nėra jokio reikalo irraš-yti vykdytojo pavardę į Tamstos banko knygutę. Tamstai mirus, vykdytojas bus oficialiai paskirtas ati-tinkamo teismo, ir jis tada galės išimti tiek pinigų iš Tamstos banko, kiek reikės. Testamento pilnai užtenka.

Dėl kontrolės nieko nega-liu Tamstai pasakyti. Jeigu Tamstos šeima yra Lietuvoj, testamentas turėjo būti ati-tinkamai surašytas. Tokiais atvejais geriausia sudaryti vadinamąjį "trust" ir taipo-gi nurodyti, kad Tamsta rei-kalauja, kad būtų "garanto-riai" (sureties). Jei Tamsta turi didesnę sumą santaupų, tada apsimoka turėti rimtą garantorių, kaip pavyzdžiui, — draudimo kompaniją.

Vykdytoji ir negaliu konkrečiai apie jį pasisakyti.

Skaitytojai

New Yorko valstijoje

Kol gyvas, kiekvienas tes-tatorius gali pakeisti savo testamentą. Dėl Tamstos na-mu Kaune pardavimo ir dėl Vilniaus teismo suteiktų skvrybų: tie reikalai yra tvarkomi pagal sovietų įsta-tymus, ir jei Tamsta turi no-ro, gali kreiptis į ju įstaigas rūpimais klausimais.

Atsaku Tamstai per laikraštį, nes jokių patari-mu asmeniškais laiškais aš neteikiu.

10 knygų už \$2

Ar buvo visuotinis tvanas, 64 psl., kaina 25 centai.
Materialistinės istorijos supratimas, 80 psl., kaina 20 centų.

Zemaitės raštai karės me-tu, 126 psl., kaina 50 centų.
Juozas Stalinas, 32 psl., kaina 25 centai.

Zalario mūšis, parašė dr. Daugirdaitė - Sruogienė, 24 psl., kaina 50 centų.

Socializmas ir religija, E. Vandervelde, 24 psl., kaina 10 centų.

Demokratinio socializmo vadai, (S Kairio įvadas), 64 psl., kaina 50 centų.

Tavo kelias į socializmą, (Leono Blumo), 35 psl., kaina 25 centai.

Socializmo teorija, (M. Fišerio), 74 psl., kaina 25 ct.
Socialdemokratija ir ko-munizmas (K. Kauskio), 47 psl., kaina 25 centai

Atskirai sudėjus, jų kaina \$3.05, bet visos kartu par-duodamos už \$2.

Vietinės žinios

STAIGA MIRĖ JUSTINAS VAICAITIS

Netekome patrioto ir visuomenės veikėjo

Rugsėjo 25 d. 4 val. po pietų, širdžiai staiga sustojo, Bostone mirė visiems lietuviams plačiai pažįstamas veikėjas Justinas Vaicaitis, gegužės 27 d. sulaukęs 65 metų amžiaus.

Tai nuoširdus patriotas, nenutrūkstamos visuomeninės ir kultūrinės veiklos žmogus, kuriuos negalėtingas laikas vis labiau retina, išvesdamas iš mūsų tarpo, tepalikdamas tik gyvus atsiminimus ir liūdesį.

Justinas Vaicaitis gimęs Raseinių apskr. Šimkaičių valsčiu, Stakių kaime. Lietuvoje jis buvo mokytojas, Darbo rūmų vakarinių kursų vedėjas, Valstybės kontrolės prisiėkęs rezizorius. Šaulių S-gos, Skautų S-gos vadovybės narys ir rėmėjas.

1944 m. pasitraukė į Vakarų Šveicarijoje Yverdone, Berne buvo lietuvių komiteto pirmininkas, Lietuvos atstovybės patarėjo dr. A. Geručio bendradarbis.

1949-1953 metais gyveno Australijoje, Sidney mieste. Ten 1950-1953 buvo Australijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas.

1953 m. rudenį persikėlė brolio Pijaus ir jo šeimos kviečiamas į JAV ir apsigyveno So. Bostone. Jis ir čia tuoj įsijungė į lietuvišką veiklą: buvo lituanistinės mokyklos mokytojas ir keletis metus jos direktorius. ALT S-gos ir Kultūrinio subatvakarių pirmininkas. SLA kuopos sekretorius ir pirmininkas. So. Bostono Lietuvių Piliiečių D-jos kontrolės komisijos ir direktorių tarybos narys.

Reikia pabrėžti, kad pirmosios komunistų okupacijos metu J. Vaicaitis veikė pogrindyje, o prasidėjus karui ir bolševikams bėgant iš Lietuvos, jis įėjo į laikinosios vyriausybės sudėtį ir Vilniuje buvo švietimo valdytoju.

Kaip matome, valdomas ir dirbo plačiose srityse, daug ir daug kartu yra ejęs aukštas ir atsakingas pareigas.

Visuomeninėje veikloje jis gerbė kitų nuomones, ir jas visada atsižvelgavo, bet turėjo ir savo tvirtas pažiūras.

Jo veiklą ir nuopelnus yra įvertinusios ir mūsų jaunimo organizacijos: sportininkai, šauliai, skautai ir kt. Jis yra atžymėjęs savo ordinais.

Sveikatai pašlijus ir metų naštai slėgiant, velionis pastaruoju metu jau kiek sumažino savo visuomeninę veiklą ir daugiausia dirbo siuntinių agetūroje So. Bostone, kol staigi mirtis užbaigė jo tremtinio kelionę.

Velionis paliko žmoną Bronę, Lietuvoje buvusią dantų gydytoją, brolių Pijų su šeima ir kitus artimuosius.

Praėjo sekmadienio vakarą su garbingu velioniu visuomenės ir organizacijų vardu atsisveikino inž. V. Izbičkas, inž. J. Stašaitis ir

inž. A. Škudzinskis. Rugsėjo 29 d. palaidotas Forest Hills kapinėse iš Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčios.

Mirė Jonas Starkus

Tai vyresniosios kartos ateivis, geras lietuvis.

Jis yra gimęs 1881 metų sausio 5 d. Panėkių kaime, Šunskų parapijoje, ūkininko šeimoje. Į Ameriką atvyko 1902 m. gegužės 5 d. ir apsisistojė Bostone. Po kiek laiko persikėlė gyventi į Worcesterį ir ten dirbo fabrike prie metalo darbų, o vėliau vėl grįžo į Bostoną ir čia ėmėsi namų dažuomo darbų drauge su savo broliu Jakum, tuo laiku gyvenusiu So. Bostone.

Gyvendamas So. Bostone, Jonas Starkus susipažino su Magdute Kalinauskaite ir 1908 m. ją vedė. Su savo žmonele sugyveno vieną dukterį — Albinutę.

1933 m. jo žmonelė mirė, ir apie vienerius metus buvo našlys. 1934 m. vedė antrą kartą našlę moterį, kuri turėjo sūnų Pranuką ir dukrą Lilią.

Jis ilgus metus buvo kontrolerius — namų išorės ir vidaus dekoratorius.

Išėjęs į pensiją, sunegalavo, o sunkiai susirgęs, š. m. rugsėjo 9 d. buvo paguldytas į Bostono miesto ligoninę ir rugsėjo 13 d. ten mirė, išgyvenęs 88 metus.

Rugsėjo 17 d. iš Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčios buvo palaidotas Forest Hills kapinėse.

Velionis paliko našlę žmoną Agotą Starkienę.

Jis buvo ir senas Keleivio skaitytojas.

K. Šeitolas

Naujas Lituanistikos Instituto prezidiumas

Rinkimų komisija Lituanistikos Instituto prezidiumui išrinkti posėdžiavo Bostone š. m. rugsėjo 22 d. Dalyvavo komisijos pirmininkas dr. J. Gimbutas, nariai S. Sužiedėlis ir A. Mažiulis, pavadavęs komisijos narį Vl. Kulboką. Suskaičiuota 41 balsavimo kortelė, iš kurių 40 Lituanistikos Instituto narių balsavo už pasiūlytą trijų asmenų sąrašą. Iš viso balsavo 77% Instituto narių. Lituanistikos Instituto prezidiuman išrinkti šie asmenys:

Antanas Vaičiulaitis ir dr. Aleksandras Plateris iš Washingtono ir dr. Vincas Maciūnas iš Philadelphiajos.

Išrinktieji naujo prezidiumo nariai pasiskirstys pareigomis savo pirmajame posėdy.

Nauja šeima

Šį šeštadienį New Yorko Romas Penikas susituokia su Vida Lūsyte, kuri prieš keliolika metų yra gyvenusi Bostone. Iš Bostono į vestuvės vyksta S. ir V. Stelmokai, A. ir A. Januškos, I. ir B. Veitai ir R. ir R. Veitai.

DĖMESIO!

Cosmos Parcels Express skyrius, kuriam vadovavo miręs Just. Vaicaitis (331 Broadway, So. Bostone), prašo visus skolininkus nedelsiant sumokėti priklausantį sumą už priimtų siuntinių pasiuntimą. Nesumokėjus likusios skolos, siuntiniai nebus pasiūti.

DĖMESIO!

Kitame numeryje bus plačiau parašyta, kodėl Lietuvių Darbininkų Dr-jos 21-ji kuopa spalio 19 d. 2 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliiečių Dr-jos salėje rengia banketą VINCUI ANESTAI ir STASIUI MICHELSONUI pagerbti.

Ar išlaikysime Laisvės Varpą?

Jau šešioliktus metus P. Viščinis yra nemokamoje lietuvių radijo tarnyboje. Per tą laiką visuomenė pareiškė jam daug įvairių pareigavimų, o jis visuomenės vis prašė paramos ir tautos bendrąjį stojimą apmokėti. Svarbiausi visuomenės pareigavimai buvo: tinkamas programos laikas, gerai ir plačiai girdima radijo stotis, galimai daugiau laiko visuomeniniams ir kultūriniam reikalams, jaunimo įjungimas. Dabar visi tie pareigavimai jau patenkinti, bet radijo stoties apmokėjimo reikalai ne tik nepagėrėjo, bet dargi pablogėjo. Mat, turimoji radijo stotis gana brangi, apmokamų skelbimų skaičius gerokai sumažintas, kad būtų daugiau laiko visuomeniniams o klausytojų ir plačiosios visuomenės reikalams, visuomenės parama ne didėja, bet mažėja. Klausytojų įnašas moka tik maža, labai maža klausytojų dalis. Tai, turime gerą radijo stotį, tinkamą laiką ir programos vedėją, bet programa reikalingos paramos vis nesulaukia. Nejaugi dėl visuomenės neįsijungimo į išlaikymą Laisvės Varpas turės nutilti?

Spalio 12 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių Draugijos salėje, trečiame aukšte, įvyks programos metinis parengimas, kurio proga išsiųsta klausytojams apie 1.000 laiškų, kviečiant platinti įėjimo į tą parengimą kortelės. Kaikurie labai uoliai tai atlieka (pavyzdžiui, J. Dawnis iš Brighton jau priėmė už tas kortelės \$24.00), bet kiti dar nepajudėjo. Ligi šiol tik dešimtoji dalis atsiliepė tu, kurių tautos laukiama. Keista, kad šio reikalo nesupranta net tie, kurie kiekvieną sekmadienį programos klausosi. Juk tai pirmoje eilėje jų reikalas, nes programos susto-

jimo atveju nukentės jie ir tik jie.

Neseniai Bostone ir jo apylinkėse veikė penkios lietuvių radijo programos. Dabar jau teliko dvi. Laisvės Varpą tolimesnė veikla yra klausytojų ir visuomenės rankose. Be jų paramos visuomeninė ir kultūrinė lietuvių radijo programa neišsilaikys.

Rėmėjas

Rugsėjo 8-ji per radiją

Ne tik pamaldomis Šv. Petro bažnyčioje, bet taip pat per lietuvių radijo valandą Laisvės Varpą buvo paminėta Rugsėjo 8-ji, kaip antroji mūsų tautinė šventė. Šiuo reikalu rugsėjo 7 d. programoje kalbėjo inž. J. Dačys, o rugsėjo 14 d. programoje buvo perduotas pasikalbėjimas su istoriku prof. Z. Ivinskiu, kuris plačiai aiškino, kodėl Rugsėjo 8-ji minėtina. Abiem atvejais žodinė programa papildyta atitinkama muzika, ryškinant mintį, kad ryžtas ir atkaklumas nugalė didžiausius sunkumus, o pesimizmo ir kapituliacijos nuotaka veda prie pralaimėjimų net geriausiomis sąlygomis. Mums pavyzdžiui tešviečia Vytauto Didžiojo ryžtas ir atkaklumas, o netie, kurie dėl kiekvieno užsimojimo aiškina, kad iš to nieko neišeis.

J. K.

Bostono

PARANGIMŲ KALENDORIUS

Spalio 5 d. 5 val. vakaro Balfo vajuos parengimas So. Bostono Lietuvių Piliiečių Dr-jos III aukšto salėje.

Spalio 12 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių Dr-jos salėje lietuvių radijo valandos Laisvės Varpą parengimas.

Spalio 19 d. 2 val. popiet So. Bostono Lietuvių Piliiečių Dr-jos salėje Lietuvių Darbininkų Draugijos 21 kuopos banketas St. Michelsonui ir V. Anestai pagerbti.

Spalio 25 d. Skautų Lapių kaukių balius So. Bostono Lietuvių Piliiečių Dr-jos III-jo aukšto salėje.

Lapkričio 9 d. John Hancock salėje Clevelando tautinių šokių sambūrio "Grandinėles" vakaras, kurį rengia Putnamo seselės Neringos jaunimo stovyklai paremti.

So. Bostono Lietuvių Piliiečių Dr-jos šurum-burum įvykis lapkričio 16 d. draugijos patalpose.

Ieško pirkti

Pirkstu Montelloj vienos arba dviejų kambarių namą su centraliniu apšildymu. Skambinti vakarais po 7 valandos Bostono tel. 269-1676.

(42)

Moteris ieško išnuomoti namą ar butą Clevelande netoli maisto parduotuvės. Pranešti:

Mary Kasputis
215 W. 43rd Street
Ashtabula, Ohio 44004.

Ieško

Jei kas žino, kur dabar gyvena Julija ir Antanina Morkutės, kurios prieš Antrąjį pasaulinį karą gyveno Bostone, prašoma parašyti jų gimtąjį adresą: Lithuania, Raseinių rajonas, Alėjų paštas, Plauginėlių kaimas, Blūdžiuvaitė Emilija.

Giminės Lietuvoje ieško Igno Mažeikio, gumusio 1923 m. vasario 1 d. Rokiškyje, 1944 m. išvykusio į Vokietiją.

Jis pats arba apie jį ką žinanti prašomi pranešti Keleivio administracijai.

Norisusipažinti

Amatininkas, baigęs Lietuvoje amatų mokyklą, Kanadoj gerai vertėjasis kaip savarankiškas amatininkas, pasiturintis 55 metų amžiaus, blondinas, vidutinio ūgio, nestoras, sveikas. Ieško gyvenimo draugės 30-45 metų amžiaus, gali būti dar netekėjusi, našlė ar persikyrusi.

Rašyti Keleivio administracijai (636 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127), pažymėjus "Amatininkui".

(42)

NAUJI GERESNI NEGU PINIGAI DOVANŲ CERTIFIKATAI LIETUVA

OFICIALIAI PILNAI GARANTUOTI NAUJOS SUMAZINTOS KAINOS

Vneshposyltorg žymiai sumažino visas kainas, todėl jūsų giminės už juos dabar gaus žymiai DAUGIAU PREKIŲ. NEGU ANKSČIAU. Štai kodėl dovanų sertifikatai yra geriausi. Jie geresni už pinigus ir už siuntinius. Išdėmėkite, kaip jūs galite daugiau gauti už jūsų pinigus ir tuo daugiau duoti savo giminėms.

PAPRAŠYKITE KATALOGŲ VELTUI INTERTRADE EXPRESS CORP. 125 East 23rd Street New York, N.Y. 10010 Paprašykite mūsų nemokamų katalogų!

NENUSIMINKITE!

Galima pagelbėti sergantiems reumatu, rankų ar kojų skausmais, nutirpimu, jaudinant nuovargį.

REE-LEEF RUB mostis daugumai pagelbsti. Užtikrinam pasėkmes, arba grąžiname pinigus. Siųskite \$5, gausite vaistus su nurodymais.

ROYAL PRODUCTS North Sta., P.O. Box 9112 Newark, N.J. 07105

Dažau ir Taisau

Namus iš lauko ir viduje. Lįdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naujoji tik geriausia medžiaga.

JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CO 6-5854

Flood Square Hardware Co.

Gediminas N. J. ALKANA
438 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 4-4148

Santamin Moore Dažai
Popierius Sienuose
Stiklas Langams
Viskio reikmenys namams
Reikmenys plumbieriams
Vidinio namo reikmenys

DRAUDIMO AGENTŪRA

Atlieka įvairių rūšių draudimus

Kreiptis sena adresu:
BRONIS KONTRIM
596 Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. AN 8-1761

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance
321 County Club Rd.
Newton Centre, Mass. 02159
Tel. 332-2645



Louise Day Hicks iš So. Bostono, laimėjusi didelę persvara nominacinius rinkimus į Bostono miesto tarybą. Ją čia matome tarp savo rėmėjų. L. Hicks yra buvusi Bostono Mokyklų Komiteto pirmininkė, 1967 m. kandidavo į miesto majorus, bet nebuvo išrinkta. Dabar ji vėl grįžta į politinę areną. Jos dešinėje stovi jos sūnus William. Hicks reikalauja iš miesto valdytojų didesnio taupumo, mokesčių sumažinimo ir yra priešinga dabar dėl rasinio išbalansavimo vykdomam negrų vaikų vežimui į baltųjų mokyklas, kas atsieina miestui apie pusę milijono dolerių. Dėl to ji turi ir daug priešių.

RADJO PROGRAMA

Seniausią Lietuvių Radijo Programą Naujojo Anglijos stoties WLYN, 1360 kilociklu ir iš stoties FM 101.7 mc. veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dieną. Perduodama: Vėliau.

pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA—jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILJONUS dolerių nariams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligos pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS uieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA—jau turi daugiau, kaip tris su puse milijono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10.000.00.

SLA—jaunimui duoda gera Taupomąją Apdraudą — Edowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigus aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA—AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokių amžiaus asmenims rekomenduojama. Lietuvių klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentinės apdraudos mokeskis \$2.00 į metus.

SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonij. Kreiptis į kuopų veikėjas, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America
307 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

SAVAITRAŠTIS

Nepriklausoma LIETUVA

informuoja skaitytojus apie pasaulinius ir lietuviškuosius įvykius, deda daug ir įdomių nuotraukų ir atvirai pasisako apie visus mūsų visuomeninius bei kultūrinius klausimus. Jame rasite įdomių skaitytojų laiškų skyrių, kuriame lukiame abipusių pasisakymų ir nuomonių kiekvieno visoms svarbia problema.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" yra dinamiškas mūsų šios laikraštis, ieškas naujų bendradarbių bei idėjų, visuomet atviras kiekvienai nuomonei, kuris kovoja ir dirba už nepriklausomą Lietuvą.

Metinė prenumerata JAV-se \$8.00

Adresas:

7722 George Street, LaSalle-Montreal, 690, Quebec, CANADA

Keleivio prenumerata - gera dovana visokiomis progomis!

Vietinės žinios

Balfas kviečia

Primename visiems Balfos rėmėjams, kad bankete, kuris įvyksta sekmadienį, spalio 5 d. 5 val. popiet So. Bostono Lietuvių Piličių D-jos salėje, kalbės viena iš pirmųjų Balfos kūrėjų ir veikėjų Anelė Januškevičienė.

Mening dalį atliks komp. Julijaus Gaidelio vadovaujamas sekstetas, Birutė Adomavičiūtė ir kt.

Balfos centro valdybos pirmininkas kun. V. Martinkus įteiks Bostono Balfos kūrėjams ir veikėjams pažymėjimus.

Visi bus skaniai pavaišinti. Visi tautiečiai kviečiami bankete dalyvauti ir tuo parremti vargstančius ir šalpos reikalingus mūsų brolius.

Balfos skyriaus valdyba

Alto skyriaus susirinkimas

Ketvirtadienį, spalio 2 d. 8 val. vak., So. Bostono Lietuvių Piličių Dr-jos patalpose bus svarbus Amerikos Lietuvių Tarybos susirinkimas. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

Susirenka skautai akademikai

Sekmadienį, spalio 5 d., 6:30 val. vak. skautų būkle (So. Bostono Lietuvių Piličių Dr-jos namuose) susirenka skautai akademikai. Kalbės kun. A. Saulaitis.

Skautai akademikai, kandidatai ir visi studentai, norintieji įsijungti į lietuvišką veiklą, kviečiami dalyvauti.

Lietuvių Darbininkų Dr-jos susirinkimas

Spalio 5 d. 2 val. popiet So. Bostono Lietuvių Piličių Dr-jos patalpose šaukiamas Lietuvių Darbininkų Draugijos 21-mos kuopos narių susirinkimas. Bus tariamasi spalio 19 dieną rengiamos vakarienos reikalais. Visi nariai prašomi dalyvauti.

Perkūnas nutrenkė lietuvių paminklą

Europos Lietuvio pranešimu, vokiečių laikraštis rašo, kad Uchtės kapinėse perkūnija apdaužė paminklą, kuris buvo pastatytas ant 1946 metais mirusio aviacijos kapitono Stasio Jasinsko kapo.

Paminklas buvo panašios formos, kaip žuvusiems už laisvę Kauno Karo muziejaus sodely.

Kadangi Uchtėje lietuvių jau nebėra, tai paminklo atstatymu rūpinasi PLB Krašto Valdyba.

Buvo linksmas vakaras

Kur jaunimas, ten turi būti linksmas, todėl ir rugsėjo 28 d. vakaras, kurį rengė Bostono Tautinių šokių sambūris, buvo kupinas linkmybės. Į jį suėjo pilna So. Bostono Lietuvių Piličių Dr-jos didžioji salė publikos. Vakara pradėjo sambūrio vedėja Ona Ivaškiene. Ji pasveikino susirinkusius ir trumpai papasakojo, kur ir kaip sambūris atstovauja lietuviams, ir pažymėjo, kad ir šio vakaro tikslas yra parremti sambūrio kelionę į tarptautinę šventę.

Programą atliko pats sambūris (šoko trys grupės), pasikvietęs talkon latvius ir Worcesterio bei Brocktono šokėjus. Šokėjai buvo publikos palydėti nuosirdžiais plojimais. Programos pranešėjas buvo Aldona Dabrilaitė ir Birutė Adomavičiūtė.

P. Blumas sambūriui paaukojo \$20. Jam atidavė ir vakare laimėtus \$25, taigi jis viso labo paaukojo \$45.

Šaunus Banketas

Stasiui Michelsonui

ir

Vincui Anestai

pagerbti

Sekmadienį, spalio 19 d. 2 val. po pietų

So. Bostono Lietuvių Piličių Draugijos salėje

Šeiminingės paruoš skanius pietus

Rengia Lietuvių Darbininkų Draugijos 21-ji kuopa

Įėjimas \$3.50

Bilietai galima gauti ir Keleivio administracijoje

Visi maloniai kviečiami atsilankyti

Naudingiausia yra skelbtis Keleivyje!

Telefonas: AN 8-2805
Dr. Jos. J. Donovan
Dr. J. Pašakarnio
IŠPILINIS OPTOMETRISTAS
Valandos: nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
Vakara iš anksto susitarus
447 BROADWAY
South Boston, Mass.

TEL. AN 8-2124
Dr. Amelia E. Rodd
(RUDOKIUTĖ)
OPTOMETRISTE
Valandos: nuo 10 ryto iki 6 vakaro
Trečiadieniais—uždara
445 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Ketvirtis & Co.
—JEWELERS—
Laukrodžių-Deimantų Papuošalų
Elektrinės Prietaisai
Respektabilūs taisome lauikrodžių
siedus, papuošalus
378 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON
Tel. AN 8-4649

Parduoda

Dorchesteryje, Arimont apylinkėje, 107 Ocean St., parduodamas 2 butų su 3 pastogėje įrengtais kambariais namas, yra garažas ir didelis sklypas. Geros pajamos. Kaina \$26,000. Skambinti 436-3277.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS siūnia betarpiškai
IS BOSTONO Į LIETUVĄ
ir kitus Rusijos okupuotus kraštus

Pristatymas greitas ir garantuotas

Atidaryta darbo dienomis
nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
o šeštadieniais
nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.

331 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. 268-0068

Vedėjas J. Vaičiaitis

The Apothecary LIETUVISKA TIKRA VAISTINE

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.
Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.
182 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.
Telefonas AN 8-6620
Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

M & T OIL CO., Inc.

641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- ☐ Krosnies aptarnavimas
- ☐ Automatinis įpilimas
- ☐ Patogios mokėjimo sąlygos
- ☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS

460 West Broadway, South Boston, Mass. 02127

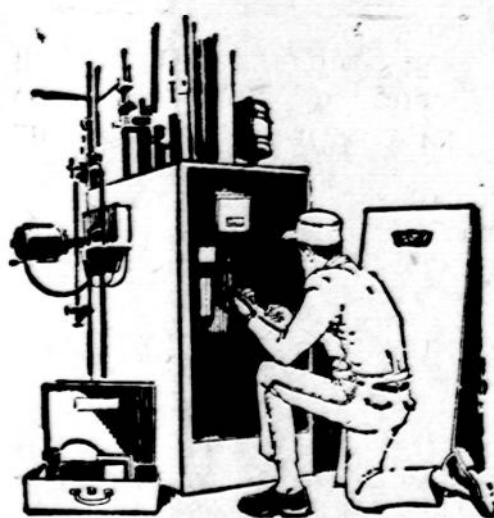
Skambinkite 268-2500

dabar už visus indelius moka **5 1/4 %**

Nuo įdėjimo dienos — Be įspėjimo iš anksto — Kas mėnuo yra priskaitomi nuosimčiai — Pilnas draudimas

Bankas veikia 105-tuosius metus. Nuosimčiai yra nurašomi nuo Mass. mokesčių. Bankas atidarytas nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. popiet. Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Šallina ir adv. J. Grigalus. Reikale su tarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas (Assets) yra virš \$132,000,000

Tai veltui



Mums ištyrus jūsų alyva šildymo įrengimą dabar, gali jums sutaupyti pinigų per visą žiemą!

Mūsų veltui atliktas jūsų šildymo alyva sistemos ištyrimas gali pasakyti, kas reikalinga, kad ji žiemą veiktų taupiai ir efektingai. Gal reikės išvalyti, pritaikyti ar mažas dalis pakeisti? O gal norėsite jūsų burnerį pagerinti Texaco's Flame Boosteriu, nauju moksliniu liepsnai kontroliuoti prietaisu, kuris burnerio veiksmingumą gali padidinti iki 42%. Mes rūpinamės atlikti šią darbą. Tuoj mus pašaukite.

FORTUNA FUEL Co.

487 Washington Street
Dorchester, Mass. 02124.
24 valandų patarnavimas
GE 6 1204



Trans-Atlantic Travel Service

DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVISKA TURIZMO ISTAIGA

Norintieji keliauti, praleisti atostogas saulėtose salose, aplankyti gimines Lietuvoje ar juos atsikviesiti į svečius — geriausiai ir greičiausiai jums patarnaus Trans-Atlantic Travel Service. Čia visų lėktuvų bilietai (air tickets) išrašomi belaukiant — be jokio papildomo mokesčio.

Siunčiant pinigus ir siuntinius į Lietuvą ar perkant prekes tiems siuntiniams (skrydžių, lietaus, meginčių, įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja

Globe Parcel Service, Inc.

Dovanų pažymėjimus ir rusiškų prekių užsakymus be papildomo mokesčio siųskite savo giminėms tik per

Podarogifts Inc. skyrių Bostone

Darbo valandos: Kasdien 9-5
Ketvirtadieniais 9-7
Šeštadieniais 8-12

390 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764

Visų skyrių vedėja Aldona Adomonis

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
169 Milbury St.
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis.

Vedėja B. Svikielienė

ATLAS PARCELS CO.
82 Harrison Street,
Worcester, Mass. 01604
Tel. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitus Rusijos valdomus plotus! Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, apavų, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemomis kainomis. Be to, siunčiam maistą, pinigus ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigus, o giminės ten vietoje galės pasirinkti užsakytas prekes.

Taipogi tarpininkaujame per tam tikras įstaigas atsikviesiti giminės čia pas save į svečius ar nuolatiniams apgyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę jį tikinsite. Vedėjas A. Schyrinskis

Knyga yra geriausias žmogaus draugas